

bserveant 10

Jaargang 12, 7 november 1991

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • adres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-887174

Rapport 'op persoonlijke titel' geschreven

Initiatief voor sociale wetenschappen

De Rijksuniversiteit Limburg moet worden verrijkt met twee nieuwe sociaal-wetenschappelijke studierichtingen, 'international social studies' en 'psychologie'. Dat is de strekking van een rapport dat sinds enige tijd in de universiteit circuleert, en dat reeds in het college van decanen en het college van bestuur is besproken. Geen van beide colleges heeft nog zijn formele steun aan de plannen gegeven. Twee werkgroepen zullen de plannen nader uitwerken.

Het rapport is op persoonlijke titel geschreven door de decaan van de faculteit der gezondheidswetenschappen, prof. Boon, en een beleidsambtenaar van dezelfde faculteit. Het is geen facultair initiatief. De voorstellen zijn geënt op de sociaal-wetenschappelijke deskundigheid die deze universiteit reeds 'in huis' heeft. Een deel van de circa 176 fte in deze richting zou volgens de initiatiefnemers zonder veel moeite ingezet kunnen worden. Het plan is dus goedkoop, terwijl het anderzijds uitzicht biedt op nieuwe studentenaanwas voor de RL. Op die manier zou de verwachte terugval vanwege dalende geboortecijfers wellicht kunnen worden gecompenseerd. Introductie van sociale wetenschappen zou tevens het intellectuele klimaat aan de RL gunstig beïnvloeden. Daarnaast zou het door de verbreding van het opleidingspakket in de toekomst makkelijker worden om meer te differentiëren en daarmee in te spelen op nieuwe ontwikkelingen in het hoger onderwijs. 'International social studies' is sterk internationaal georiënteerd en experimenteel in die zin dat er volgens de schrijvers van het rapport geen vergelijkbare opleidin-

gen in Nederland zijn. In de eerste twee jaar zou een brede maatschappijtheoretische basis moeten worden gelegd, waarna een tweejarige specialisatie volgt op een bepaald beleidsterrein, bijvoorbeeld milieu, onderwijs of gezondheidszorg. De benadering is dan comparatief en gericht op 'sturingsvraagstukken', de voertaal is Engels.

Psychologie is conventioneel van opzet en richt zich vooral op het thema 'cognitie en leren'. Er worden drie afstudeerrichtingen onderscheiden: onderwijs-, cognitie- en biopsychologie. Ofschoon deze opleiding met andere in Nederland concurreert worden op dit vlak geen moeilijkheden verwacht, gezien de grote belangstelling die studenten tegenwoordig weer voor psychologie aan de dag leggen.

Volgens de initiatiefnemers zouden afgestudeerden van beide nieuwe richtingen een goede kans op de arbeidsmarkt maken.

Vooraf over dit punt koestert het college van bestuur echter twijfels, laat rector magnificus Cohen weten. Het college vindt het initiatief 'interessant', maar nog onvoldoende uitgewerkt. Erkend wordt dat

er enige spanning is met eerdere beleidsvoornemens (die zelfs de status van strategische uitgangspunten hebben gekregen) om de uitbouw van deze instelling te concentreren op de terreinen van technologie en cultuur.

Wammes Bos

Wisselleerstoel Jacques Delors voor Euregio

De vijf universiteiten in de regio, dus inclusief de Duitse en Belgische instellingen, zullen een wisselleerstoel instellen op het terrein van 'euregionale studies'. De leerstoel krijgt de naam van Jacques Delors, voorzitter van de Europese Commissie, vanwege zijn verdiensten voor de Europese eenwording. Het initiatief is genomen door de provinciale overheid ter gelegenheid van de komende Eurotop in Maastricht. Delors zelf zal aan de vooravond van de top tijdens een bijzondere academische zitting op zondag 8 december, de leerstoel inwijden.

Het nog jonge plan van de provincie kreeg steun van het gemeentebestuur van Maastricht en van de universitaire instellingen in Aken, Luik, Diepenbeek, Heerlen (Open Universiteit) en Maastricht (RL). Over de financiële betrokkenheid zijn nog geen afspraken gemaakt, zegt rector magnificus prof. mr. J. Cohen. Voor de eerste drie jaar garandeert het universiteitsfonds SWOL een jaarlijkse bijdrage van vijftigduizend gulden. Voor dat geld kan hooguit een hoogleraar in deeltijd worden aangesteld. Geen der universiteiten heeft zich vastgelegd op een eigen bijdrage, net zo min overigens als de provincie of de gemeente. Waar de leerstoel zijn hoofdvesting zal krijgen is nog niet bekend. Onderwijs zal de jaarlijks wisselende hoogleraar niet hoeven te verzorgen; het gaat hier uitdrukkelijk om een onderzoekstoel. Het studie-object kan variëren, als het maar met de Euregio te maken heeft. Als voorbeelden noemt Cohen de onderlinge vervaechting van de economieën in de regio, de praktische gevolgen van het Schengenakkoord, grensoverschrijdende milieuvraagstukken, of het verschil in opzet en gebruik van de gezondheidszorgvoorzieningen in deze regio.

Het programma zal jaarlijks op voordracht van de rectoren van de verschillende instellingen worden vastgesteld, en eveneens jaarlijks dienen uit te monden in een of meer publikaties.

Wammes Bos

Inhoud

PAGINA 5

Humanistisch raadsman

Frans Kurstjens, als humanistisch raadsman actief binnen Tafelstraat 13, dreigt zijn aanstelling - hoe minimaal die ook is - te verliezen. Het Humanistisch Verbond moet immers bezuinigen en reorganiseren. Twee studentes zijn een actie begonnen voor het behoud van hun leidsman.

PAGINA 7

Sociale wetenschappen

Zijn ze een beetje gek geworden bij Gezondheidswetenschappen? Terwijl in het hele land sociale wetenschappers voor een relatief groot deel worden opgeleid voor de kaartenbakken van het arbeidsbureau, lanceert decaan Boon een plan voor twee nieuwe studierichtingen. Een nadere beschouwing leert echter dat men niet direct hoeft te vrezen voor de toestand van Boon's brein.

PAGINA 8

Engelse universiteiten

Maurice Kogan, hoogleraar aan de universiteit van Uxbridge (bestaat echt, wij bedoelen niet Oxbridge) vreest Hollandse en andere continentale toestanden in het Engelse universitaire onderwijs, nu de universiteiten en de 'polytechnics' worden samengevoegd. Weer een reden om hier het WO en HBO niet op een hoop te gooien.

PAGINA 9

Wonen boven winkels

Met enig vertoon is deze week het eerste project van 'Wonen boven Winkels' ter hand genomen. Boven een voormalige antiekwinkel aan de Mariastraat worden zes tweepersoons wooneenheden gebouwd. Voor de uitvoering van de verbouwing zorgt de commanditaire vennootschap 'Wonen boven Winkels', waarin de gemeente, de universiteit, de NMB Postbank en de woningbouwvereniging Sint Mathias participeren. Binnenkort zullen nog meer projecten volgen.

PAGINA 16

Maastricht-Zandvoort v.v.

In de bus van Bussum naar Naarden, in de trein van Maastricht naar Zandvoort. Nooit zal ik die rit vergeten, dat ik naast jou heb gezeten. Jules Dister deed enkele impressies op over de manier waarop een echte Limbo Hollander steeds meer gaat haten naarmate hij Amsterdam nadert

Eén onderzoeksschool voor Maastricht in Stimulans-ronde

De Maastrichtse onderzoeksschool voor Hart- en Vaatziekten is een van de dertien aspirant-onderzoeksscholen, die de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) uit 38 kandidaten heeft geselecteerd voor subsidiëring. Dat betekent een subsidie van 8,5 ton en de quasi-zekerheid dat de aspirant-onderzoeksschool volgend jaar bij de definitieve beoordeling door de KNAW het voorvoegsel 'aspirant' mag laten vallen.

De twee andere Maastrichtse aanvragen, MERIT en Voeding, blijven in de wachtkamer totdat de KNAW volgend jaar een beslissing neemt. Over het voorstel voor Voeding heeft de NWO de RL aangeraden aansluiting te zoeken bij Wageningen, dat een soortgelijk voorstel had ingediend. Het MERIT-voorstel werd ook positief beoordeeld, maar sneuvelde bij de vaststelling van de prioriteitenlijst. Het NWO had niet genoeg geld te verdelen om alle positief beoordeelde voorstellen te belonen.

Voor de decaan van de faculteit der Gezondheidswetenschappen, prof.dr. L. Boon, is het nauwelijks een verrassing dat de onderzoeksschool voor Gezondheidswetenschappen naar Rotterdam en Utrecht gaat: „Drie maanden geleden is de School of Public Health al toegewezen aan Rotterdam en Utrecht. In het verlengde van die beslissing hebben ze toen een onderzoeksschool aangevraagd en gekregen.” Boon is nog steeds niet te spreken

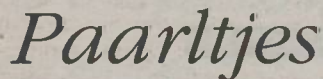
over de manier waarop de School of Public Health, een instelling voor postdoctorale opleidingen, aan Maastricht is voorbijgegaan: „Dat is een zuiver politieke beslissing geweest, een onderonsje van het ministerie met Rotterdam en Utrecht. Dat daar nu ook de onderzoeksschool naar toe gaat, voegt alleen maar een politieke beslissing toe aan de eerste toewijzing.”

De faculteit heeft volgens Boon nu maar zelf een verrassing bedacht: „De school van Rotterdam en Utrecht is bedoeld voor Nederland. Die markt is voorzien, dus gaan wij maar de internationale markt op. Volgend jaar beginnen wij met internationale postdoc-opleidingen in onze eigen School of Public Health.”

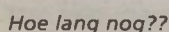
Bovendien bestaat er volgens Boon een reële kans dat in een volgende ronde een andere onderzoeksopleiding, die voor extramurale zorg, naar Maastricht komt. Die aanvraag is een gezamenlijk initiatief van Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen.

Jacques Herraets

(Voor meer nieuws over de Stimulans-toekenningen zie het HOP-artikel op pagina 6)

• Wintersportgevoel? Huur een BUBU-personebus in: 65,- + 32ct pkm pd, excl. 100 km vrij, tel. 256162.

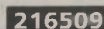
[illegible]

• REFLEX-cinema presenteert "FLATLINERS" di 12 nov 1600u te Randwyck.

• LUSTRUMCONGRES Universiteit op niveau 13-12
TS53 Kosten stud, medew f15 incl lunch en
verslagen Incl 887170 Aanrm via advertentie en
distributiepl Observant.

1,50
3,00
5,00
7,50
10,00
12,50

- Gev. 2e hands PRINTER max f250/300 Bel snel 636275.

Universitaire drukkerij

NIEUW!!!!!!

Verkrijgbaar bij:
Drukkerij Uniprint Ts 53 Tel. 043-888325
Copyshop Ts 53 (ook voor studenten)
RL winkel Ts 53 (ook voor studenten)
Buro goederen BMC

Observant

HOP
Samen met negen
andere
universiteitsbladen is
Observant
aangesloten bij het
Hoger Onderwijs
Persbureau.

Nijn

'L
un

De on-
geen v
zichzel
proble
beeld
diebeg
lang ni
Maatre
studie
rappor
den de
ten we
bijvoor
hoge v
begin
lichting
studer
die per
schien
Scholie
ren da
zoals P
zouder
truduc
folders
Het een
de on-
derwij
dat een
onder
Ook is
integre

'Vre

On
va

Mkende
HOOP
Plan),
Rijksun
over o
onderv
taar.

Het college
ieder
berichten
stuurd
Aan de
derwij
hoges
studie
een di
effect
college
zal dit
rector
is het o
dat he

Nijmeegs/Maastrichtse voorstellen voor betere propaedeuse

'Laat scholieren 's zomers aan universiteit wennen'

Er moeten 'zomercursussen' komen voor scholieren die een niet van school bekend vak willen gaan studeren. Zo'n oriënterende cursus kan de overgang naar de universiteit gemakkelijker maken en daarmee leiden tot meer succes in de propedeuse. De universiteiten kunnen dat succes ook bevorderen door eindelijk eens de studievoortgang goed te registreren.

Tot die conclusies komt een groep onderzoekers uit Nijmegen en Maastricht, die in opdracht van de vereniging van universiteiten VSNU een studie heeft gemaakt van de propedeuse. Het rapport noemt een reeks van activiteiten waarmee de universiteiten samen of ieder voor zich de problemen in het eerste studiejaar kunnen oplossen. Problemen die zich bijvoorbeeld hierin uiten dat bij sommige studies niet meer dan 15 procent van de studenten het eerste jaar ook echt binnen een jaar haalt.

De onderzoekers waarschuwen wel dat geen van de mogelijke maatregelen op zichzelf voldoende zijn; daarvoor is het probleem te complex. Zo blijkt bijvoorbeeld dat de veelgeprezen strakke studiebegeleiding door een 'tutorsysteem' lang niet altijd tot betere resultaten leidt. Maatregelen die de scholieren beter op de studie voorbereiden verdienen volgens het rapport in elk geval aanbeveling. Zo zouden de universiteiten de aspirant-studenten wel wat eerlijker mogen voorlichten, bijvoorbeeld over studies waar je zonder hoge wiskundecijfers beter niet aan kunt beginnen. Het zou goed zijn om de voorlichting per universiteit (Kom gezellig studeren in Groningen!) te scheiden van die per vak. Die laatste zou de VSNU misschien het best kunnen gaan organiseren. Scholieren die een vak willen gaan studeren dat op school niet wordt gegeven, zoals Psychologie of Werktuigbouwkunde, zouden daarbij meer hebben aan een introductiecursus van enkele dagen dan aan folders of een voorlichtingspraatje. Het eerste studiejaar zelf verdient volgens de onderzoekers vooral een goede onderwijskundige coördinatie. Gebleken is dat een vast propedeuse-team, dat al het onderwijs op elkaar afstemt, goed werkt. Ook is veel aandacht nodig voor de 'sociale integratie', want een student die zich thuis

voelt binnen de studie studeert beter. Het streven naar een hoog rendement in de propedeuse proberen de onderzoekers overigens wel iets te relativiseren. Dat eerste jaar heeft immers ook een 'verwijzen-de' functie en iemand die halverwege het jaar naar een andere studie overstapt is daarmee nog geen 'uitvaller'. Een hoog propedeuserendement is bovendien alleen een goed teken, als al die geslaagden vervolgens ook (op tijd) afstuderen. Nu is het bij veel studies zo dat na de propedeuse nog eens dertig tot veertig procent afvalt. Een bindend studie-advies is een mogelijkheid om in elk geval dat probleem te verkleinen, zo vinden de auteurs van het rapport. Het rapport van de Nijmeegse en Maastrichtse onderzoekers is bedoeld om universiteiten helpen bij pogingen om het onderwijs in de propedeuse te verbeteren. Maar omdat de onderzoekers vooral de 'zelfevaluatie' en de visitatierapporten als basis hebben gebruikt, levert het eigenlijk weinig nieuws. Zelfs de toegevoegde uitgebreide vergelijking met het buitenland leidt niet tot aanbevelingen waar de faculteiten veel aan zullen hebben. Geconstateerd wordt dat de onderzochte landen, Frankrijk en Duitsland, eigenlijk ongeveer dezelfde problemen hebben, zo niet grotere. In

Duitsland bijvoorbeeld is de gemiddelde studieduur de afgelopen tien jaar gestegen van 6,9 naar 7,6 jaar. Bovendien kennen deze landen geen propedeuse, maar een tussentijds examen na twee jaar. De VSNU verspreidt het rapport nu onder de universiteiten, waarna het in december op een speciale studiedag kritisch besproken zal worden. Een woordvoerder van de VSNU sloot niet uit, dat het rapport bij de VSNU bijvoorbeeld tot een ander standpunt over het bindend advies zou leiden. Tot nu toe was de VSNU daar tegen, maar de onderzoekers zijn er zeer onomwonden voor. Belangrijker raad die de universiteiten zich mogen aantrekken lijkt echter het opzetten van een goed registratiesysteem van de studievoortgang. De auteurs van het rapport merken wat cynisch op, dat daar aan de Delftse TH al in 1959 op werd aangedrongen. Dertig jaar later bestaat zo'n systeem op veel plaatsen nog steeds niet. Dat belemmert niet alleen een adequate begeleiding van studenten met problemen, maar ook een onderzoek als dit. Veel studierichtingen konden bijvoorbeeld niet eens aangeven, hoeveel studenten na een geslaagde propedeuse later alsnog waren afgehaakt.

Margriet van Lith/HOP

'Vrees voor lager rendement bij grote toestroom niet terecht'

Opmerkingen Ritzen over PGO vallen verkeerd bij college

Minister Ritzen kan naast de reactie van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten op het HOOP (het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan), er ook nog een verwachten van de Rijksuniversiteit Limburg. Opmerkingen over onder andere het probleemgestuurd onderwijs vragen om een eigen commentaar.

Het college van bestuur zal in zijn brief in ieder geval ingaan op de dubbelzinnige berichten die Ritzen over het probleemgestuurd (PGO) onderwijs de wereld instuurt. Aan de ene kant prijst de minister dit onderwijsstelsel aan bij universiteiten en hogescholen die kampen met een laag studierendement. Het PGO is volgens hem een didactisch alternatief dat een gunstig effect heeft op de studieresultaten. Het college is het daar van harte mee eens en zal dit ook in haar reactie vermelden, meldt rector magnificus Cohen. Minder gelukkig is het college echter met Ritzen's uitspraak dat het PGO een grote toestroom van stu-

denten niet aan zou kunnen zonder de rendementen en de kwaliteit van het onderwijs in gevaar te brengen. Deze opvatting was twee maanden geleden voor de minister mede aanleiding om de nieuwe studierichtingen aan de economische faculteit, econometrie en internationale bedrijfskunde, nog niet te laten beginnen. "Het is niet zo dat het rendement omlaag gaat wanneer de studentenaantallen flink toenemen. Daar is geen enkel bewijs voor," vertelt Cohen. Bovendien, zo vervolgt hij, leidt de oprichting van bijvoorbeeld econometrie juist niet tot grootschaligheid omdat er een aparte studierichting van wordt gemaakt. "Straks wordt het totaal aantal studenten economie wel groter als de twee nieuwe studierichtingen worden ingevoerd, maar zij worden wel opgedeeld in kleinere cohorten."

Ook Ritzen's opmerking in het HOOP dat het nu maar eens afgelopen moet zijn met het stapelen van studies, nodigt uit tot een eigen reactie van de RL. De verkorte

doorstroomprogramma's voor HBO-afgestudeerden raken nu hun wettelijke status kwijt. Dat terwijl de universiteit zich juist op aanraden van de vorige minister van onderwijs, Deetman, op de ontwikkeling van deze programma's heeft gestort. Nu ze goed functioneren en gezien de instroom van studenten inspelen op een behoefte wil Ritzen ze weer terugdringen. De opmerkingen die de minister maakt over de nauwe relatie tussen studierichtingen en arbeidsmarktgegevens wil het college relativiseren. Cohen: "Arbeidsmarktgegevens zijn nooit zo hard, en bovendien zijn er ook nog andere redenen waarom mensen gaan studeren. Bijvoorbeeld omdat je een bepaald vak belangrijk vindt, of leuk." Het idee van de consumentengids is goed in de smaak gevallen in Maastricht. "Misschien kunnen wij er binnen onze eigen instelling ook iets mee gaan doen," oppert Cohen. "Bijvoorbeeld zelf blokken gaan beoordelen."

Riki Janssen

Ratten willen altijd meer

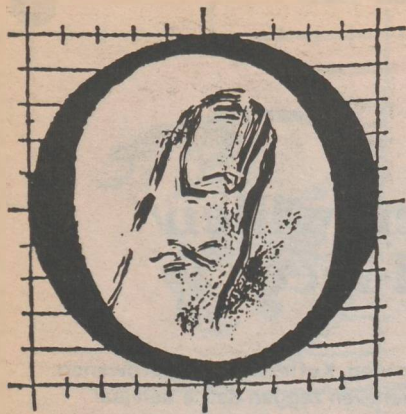
"Kloten. Man weg. Koffers gepakt, verdwenen. Moest nog wel even zeggen dat-ie tien jaar ongelukkig was geweest. En dat na elf jaar lang op z'n minst twee keer per week zeggen dat wij toch zo'n ideale combinatie waren." zo opent Renate Rubinstein haar prachtbundel 'Niets te verliezen en toch bang'. De bundel verscheen in 1978, is tijdloos, en behoort tot de mooiste boeken die ik las. Een must voor alle mannen die hun vrouw onlangs in de steek hebben gelaten, of op termijn van plan zijn dat te doen (een palpabel preventief sinterklaaspresentje, dames?). Rubinstein beschrijft met gouden pen de wreedheid en emoties die met scheiding gepaard gaan. De brute wreedheid van "iemand die met zijn gedachten bij een vreemde juffrouw is, of gauw de hoorn op de haak legt" en de intense emoties van degene die uiteindelijk verstoten wordt. Ongewenst exit, en mensen doen gekke dingen. Haar dwaze nachtelijke tochten, haar woede en haar verdriet, Rubinstein kalkt 112 pagina's vol. Gek van angst en in radeloze paniek pleegt zij 's nachts nietszeggende telefoontjes en bezorgt zij pesterige post aan het adres van nieuw geluk. Wanhoop is een goed alibi, het is bij uitstek de gemoedstoestand die een mens tot bizar gedrag aan kan zetten.

Rubinstein verwoordt het verdriet van vele vrouwen. Vreemdgaan is aan de orde van de dag en lijkt een universeel verschijnsel. Manlief (type Rat) kan zijn oerdriften niet pareren en richt daarmee veel emotionele schade aan. In de loop der tijd heb ik drie grondvormen Rat kunnen traceren, wellicht bestaan er meer. De eerste is 'ontrouw in het oneindige'. Hij heeft vriendinnen voor een nacht en valt op alles wat er lekker uitziet. Als borsten, billen en smoeltje, in die volgorde, maar appetijtelijk zijn. Type twee is 'trouw in zijn ontrouw'. Dat klinkt paradoxaal maar is het niet. Deze onnipotente Rat houdt er meerdere vrouwen tegelijk op na en aan allen is hij in zekere zin trouw. Echtgenote levert gemak, vriendin(nen) opwinden. Het derde type is 'de illusionist'. Dat is pas meelijwekkend. Deze romantiekierige Rat ruilt zijn occasion in voor een verse huppelkut en denkt daarmee de ware gevonden te hebben. Dit type Rat begint tussen vier nieuwe muren met twee nieuwe ogen een nieuw leven (vriendin is, tussen haakjes, vaak een pittig en minder gerimpeld aftreksel van de ex). De illusionist vergeet dat na de wittebroodsweken alles weer hetzelfde zal zijn als bij moeders thuis. De intercorrelaties tussen de verschillende types Rat zijn vermoedelijk hoog en niet elke Rat die rondkruipt is rasecht. Maar Ratten willen altijd meer, dat geldt voor alle grond- en tussenvormen. Het is dus droevig gesteld met ons mannenvlees, dames. Wat doen wij hier aan? Twee strategieën liggen voor de hand. De eerste stond beschreven in de Volkskrant van 29 oktober: "lekkere kerels met benen als eikebomen, billen als stootkussens en bruine torso's om te strelen: The Chippendales tonen op opzwepende muziek wat vrouwen kennelijk willen zien". Zestien bloedmooie lustobjecten met mannelijk geslacht laten broeken zakken en vrouwen soppen. Dat lijkt me nastrevenswaardig: laat vooral goed merken welke man mooi is, welke niet, en versier elke vent die je lekker voorkomt.

Maar mocht u echt geen kerel meer kunnen zien, mevrouw, dan doet u mee aan de damesmasturbatiekursus en komt u groepsgewijs tot gelukzalige hoogtepunten. In de Opzij van september staat het beschreven. Elf blote vrouwenlijven in een kring, een schaal met fruit en de 62-jarige goeroe Betty Dodson die seksles geeft. Eerst leren hijgen, dan met gesopte vinger de spieren rond anus, vagina en clitoris trainen (daar word je volgens de goeroe geil van) en vervolgens, met spiegel en onder wakend oog van mede-kursisten, het stimuleren van de clitoris. Met alle neuzen op iedere vulva gedrukt wordt met vibrator en dildo in verschillend de standjes geoefend. Een feministe, die kennelijk nog nooit gemasturbeerd had, ervaarde een en ander als een late initiatierite. De uitkomst voor hen die het mannenlid niet (meer) willen gebruiken.

Persoonlijk zie ik wel wat in de eerste oplossing: terugbetalen met gelijke munt. Dames en heren met mij, knoopt daarbij in uw rattenoren: de idee MV bestaat niet. Evenmin als het ideale afscheid En troost u: Verlangen is een goed Verdriet.

Anita Jan

Bladeren

door Bart Brouwers

Ritzen

Verdulleme! Wat horen we nu? Onze eigen onderwijsminister, nog wel deel uitmakend van een half Rooms kabinet, kan zich af en toe niet beheersen en vloekt er dan lustig op los. Niet dat we daar ooit iets van merken, want tijdens openbare kammerdebatten of tv-interviews kan hij zich nog wel inhouden. Maar als er eens een krante-verslaggever bij Ritzen op de stoep staat, wil de minister zich nog wel eens laten gaan. Een gvd'tje per half uur is dan toch wel het minste wat van hem verwacht kan worden. Maar nog voordat de betreffende journalist zijn redactielokaal is binnengetrepen zijn er al de nodige telefoontjes geweest van Ritzen's persoonlijke kwaliteitsbewakers. Zij vragen de journalist dan met klem om alle gebezigde krachttermen als niet gezegd te beschouwen. Zodat de onschuldige lezer zijn beeld over de minister en diens ministerie (dat toch al regelmatig de nodige klappen oploopt) niet nog verder hoeft aan te passen. En zoals wij sinds 'Bosio' allemaal weten zijn de journalisten in Nederland volgzzaam. Zodat we de volgende dag in de krant als we geluk hebben hier en daar een 'verdulleme', 'verdorie' of 'potverdriedubbeltjes' mogen lezen. Gelieve deze wat uit de mode geraakte krachttermen in het vervolg svp zelf te vertalen in 'verdomme', 'godverdomme' of 'in godsnaam'. (Folia)

Reclame

Waar de ene universiteit na de andere tienduizenden guldens (of meer) besteedt aan advertentiecampaagnes in dag- en weekbladen en een enkele (Tilburg) zelfs al de stap naar de radio heeft gezet, laat Leiden zich vrijwel onbetuigd in dit mediageweld. Op Neerlands oudste universiteit is men er nog niet uit: moeten we een grote universiteit zijn met een populair imago, of een kleine exclusieve met een wat elitairder imago? De meningen lopen uiteen, maar voorlopig lijkt de laatste visie het pleit te winnen. Want er zijn geen paginagrote advertenties verschenen in landelijke bladen en evenmin is de stem van Leiden over de radio te beluisteren. Een kwart pagina in een krant, verder wil Leiden niet gaan. Voorlichter Van Vliet: "Jonge universiteiten moeten hun naamsbekendheid nog vergroten. Leiden is al bekend." Hoewel het werven van meer studenten in een tijd waarin er minder kinderen zijn grote gevolgen kan hebben voor het personeel aan een universiteit, vinden de Leidse bestuurders het nog steeds 'not done' om zo overduidelijk te werven. Studietoelagen Kersbergen vindt bijvoorbeeld dat overheidsgeld niet ingezet zou moeten worden voor het "wederzijds studentjes afpikken". "Men jaagt elkaar op. Het gaat om krankzinnige bedragen en niemand weet waar het op houdt. Het lijkt me zinnig om afspraken te maken in de trant van 'zoveel procent van het budget geven we uit aan voorlichting'." Toch laat ook Leiden zich niet helemaal onbetuigd: als enige kwam de universiteit met kleine advertenties op de voorpagina van NRC Handelsblad, De Volkskrant en Algemeen Dagblad. De discussie gaat door. (Mare)

Eco

Tijdens zijn bezoek van een kleine week aan de Belgische Universiteit van Leuven was de media-belangstelling voor Umberto Eco, de Italiaanse schrijver en semioticus, gigantisch. Radio, tv, kranten, iedereen wilde een interview met de grote schrijver. Tot ergernis van Eco af en toe. Want hoe gewillig hij zich ook meestal weer een keer liet doorzagen, soms werd het ook Eco te veel. "Julie journalisten zouden iets anders te doen moeten hebben", klom het dan vriendelijk afwijzend. Maar aan de andere kant geniet hij ook van de roem die hem sinds een paar jaar ten deel valt. Tot een bepaalde grens. "Het is als liefde, nee als sex. Een paar uur per dag is heerlijk, maar 24 uur lang is een uitputtingsslag." (KU-Nieuws)

Wekkerfunctie

Hoera! Onze taal is weer een woord rijker. Dankzij de Turkse Studenten Vereniging in Nederland, die voor zichzelf 'een soort wekkerfunctie' in gedachten heeft. Het klinkt vreselijk, maar het doel is prijzenswaardig. "Het opkomend racisme en fascisme gaat iedereen aan", benadrukt de Tilburgse student Ugur Pekdemir. "Wij willen de mensen wakker schudden en ze bewust maken van het feit dat de opkomst van het racisme zich in ijtempo voltrekt." De Turkse studenten vinden hun Nederlandse collega's te onverschillig. "Maar wat in Duitsland gebeurt kan ook hier in Nederland gebeuren!" (Univers)

OV-OK

The continuing story. Dat is de heisa rond de OV-kaart in deze rubriek. We zijn dan ook erg blij dat we de negatieve trend in de verhalen rond de treinkaart eindelijk eens kunnen doorbreken met positief nieuws. Uit tellingen van de NS is namelijk gebleken dat de 'tevredenheidsgraad' (nog zo'n prachtig neologisme) onder studenten over de OV-kaart extreem hoog is. Volgens de Spoorwegen is 85% van alle 'gratis' kaart-bezitters blij met het ding. Op het ministerie van Onderwijs gaat al het gerucht dat als Ritzen een keer echt alle aandacht op zich gevestigd wil hebben, dat hij dan een besluit tot intrekking van de OV-kaart moet aankondigen. Drie Haagse Malievelden zouden nog te klein zijn om het protest te herbergen. De enige klachten die bij ministerie of NS binnenkomen zijn dan ook afkomstig van mensen die NIET zo'n kaart bezitten. Te jong of te aio, men vindt het vervelend om af te steken bij hun vrij reizende vrienden. (Folia)

Vlaams

Nijmegen organiseerde vorige week een Vlaams Cultureel Festival. 'Om elkaar beter te leren kennen', zo heet dat dan mooi. Maar sommige deelnemers struikelen al voordat ze nog maar de naam van het festival hebben genoemd. Zoals prof.dr. H.de Schepper, hoogleraar Nederlandse geschiedenis. Hij is Vlaming, maar voelt en noemt zich Zuid-Nederlander. "Het festival had Zuidnederlands Cultureel Festival moeten heten." De Schepper vindt het maar niks dat België ruim honderdvijftig jaar geleden zijn eigen weg is gegaan. "Ik sympathiseer niet met het afgescheiden België, omdat ik de afscheiding nog steeds een stommeit vind."

Petri van Hal, tweedejaars economie en eerstejaars C&W (foto Nelis Tutkey)

Het slijk der aarde (3)

Soms denkt zij met weemoed terug aan vorig jaar, toen ze nog in België woonde. Aan de tijd dat ze met een goede vriendin een kamer van 36 vierkante meter bewoonde en samen met haar kookte, studeerde, gezellig thee dronk en lol maakte. Maar Maastricht lonkte en het verlangen naar een eigen kamer werd steeds groter, zeker toen ze verkering kreeg. Afgelopen juni verruilde Petri van Hal, tweedejaars economie en eerstejaars cultuur en wetenschapsstudies, haar 'kot' voor een veel kleinere kamer (16m2) in Randwyck. Haar vriendje kan nu blijven slapen, en de stad ligt op fietsafstand, maar gezelliger is het er niet op geworden.

De buurt heeft het niet zo op studenten. Nog voor Petri haar bureau en bed op de juiste plaats had staan was de eerste aanvaring een feit. Oorzaak van alle commotie: haar paarse tweewieler. Via een briefje lieten de omringende huiseigenaren weten dat haar "aftandse fiets" die steeds voor haar voordeel stond geposteerd, hun een doorn in het oog was. Of ze die daar wilde weghalen, want hij zou het imago van de buurt schaden en de huizen in waarde doen dalen. Bovendien zou haar fiets de doorgang voor gehandicapten bemoeilijken. Terwijl ze tevergeefs in haar overvolle bureaula naar het briefje zoekt als bewijs voor haar verhaal, moppert ze: "Die mooie grote auto's mogen hier wel staan, of die niet de doorgang versperren." In alle eerlijkheid moet ze wel bekennen dat vóór het gewraakte schrijven in de briefbus werd gestopt, de fiets tegen een geparkeerde auto was gevallen. Het "krasje" dat die klap opleverde, zal de eigenaar ook wel niet zo op prijs hebben gesteld. Ze wil verhuizen. Eigenlijk nog niet eens zozeer vanwege de buurt, maar eerder om het huis zelf. "Mijn kamer ligt toch nog ver van de stad en dit is geen echt studentenhuus, ook al huren hier nog twee andere studenten een kamer," verzucht ze. De verhuurders, die op de eerste verdieping wonen en op de begane grond hun kantoor hebben, bepalen voor een groot deel de regels van het huis. De afwas moet meteen gebeuren, het oud papier moet op de daarvoor aangewezen plaats neergelegd worden, en van de telefoon mag ze geen gebruik maken. Dat Petri het huis uit moet om te bellen is niet erg, maar dat haar moeder bijna werd afgesnauwd toen zij haar dochter probeerde te bereiken, vindt zij wel vervelend. "Mijn moeder heeft een tijdje niet meer durven te bellen. Op zich snap ik wel dat ze beneden op het kantoor rustig willen werken en niet om de haverklap naar de telefoon willen rennen, maar dit soort dingen trek ik me erg aan."

Ze droomt van een kamer in het centrum van Maastricht, liefst met een lagere huur dan ze nu betaald. Op dit moment besteedt Petri bijna de helft van haar inkomen (f400,-) aan huur. "Als je ziet dat mijn oma f800,- voor een heel huis betaalt, dan is dit toch veel. Zeker als je bekijkt dat ik geen wastafel heb en alleen maar zo'n piepklein balkonnetje." Ondanks de hoge huur komt ze altijd rond van de f845,- die zij gemiddeld per maand aan beurs (f570,-), ouderlijke bijdrage (f200,-) en bijverdiensten (75,-) ontvangt. Maar zij heeft volgens eigen zeggen minder dan de gemiddelde student. Ze wil niet zielig doen en ze is ook niet jaloers. Echt niet, maar zij zou ook wel eens af en toe een CD willen kopen of een belangrijk studieboek. En dat lukt niet, ondanks dat ze tot voor drie maanden steeds als zaterdaghulp bij de Eindhovense Bijenkorf werkte. Voor een salaris van f200,- per maand verkocht ze daar handdoeken, tafelkleden en theedoeken. Niet het meest opwindende werk, en daarom zei ze na de zomervakantie haar baantje op. "Ik heb er een saxofon van gekocht en ben er van op 'Interrail' geweest. Nu teer ik nog op inkomsten van toen." Maar in december is de 'Bijenkorf-pot' leeg en zal ze een nieuw baantje moeten zoeken dat maandelijks minimaal f75,- opbrengt. Misschien heeft een van de Maastrichtse warenhuizen dan weer iemand nodig.

"Ik ben niet arm, of zo, maar mensen moeten niet denken dat je rijk bent als je een basisbeurs krijgt." Vorig jaar "zeurde" ze vaker bij haar ouders om een meer geld. "Ik vond het toen oneerlijk dat zij niet de totale ouderlijke bijdrage overmaakten waar ik volgens Groningen recht op zou hebben (inclusief collegegeld f475,- per maand). Nu begrijp ik dat wel. Het scheelt voor hen veel dat ik ben gaan studeren. De kinderbijslag valt weg, maar ze moeten wel iedere maand f200,- overmaken en mijn collegegeld betalen. Bovendien sparen zij voor mij bij de Zilvervloot. Ik heb nu ongeveer f2500,- op mijn rekening staan." Zelf spaart Petri niet, daar komt ze niet aan toe. En waarom zou ze ook iedere maand een of meer tientjes op de plusrekening storten. Straks verdient zij als econoom in één maand net zoveel als ze nu in vijf jaar bij elkaar kan sparen. Ze gaat liever van dat geld uit eten of naar de discotheek. En als ze aan het eind van de maand nog wat over heeft, brengt ze dat naar haar lievelingswinkel Mac and Maggie. Want ook een studente wil wel eens wat nieuws.

Riki Janssen

Studentes hebben weinig succes met reddingsactie

Humanistisch raadsman slachtoffer van reorganisatie bij Humanistisch Verbond

Frans Kurstjens, als humanistisch raadsman werkzaam bij Tafelstraat 13, moet naar alle waarschijnlijkheid per 1 januari zijn werk neerleggen. Het Humanistisch Verbond heeft besloten niet langer zijn activiteiten en onkosten te betalen. Als reden voor het opdoeken van het studentenraadswerk in Maastricht geeft het Verbond de noodzaak tot bezuinigingen op.

Op het tweejaarlijkse congres van het Humanistisch Verbond, gehouden in mei van dit jaar, werd het nieuwe beleid bekendgemaakt. Het Verbond besloot alle studentenraadswerk in Nederland onder te brengen bij de verschillende regio's. Zo'n regio heeft een eigen bestuur en beheert eigen financiën. Het raadswerk dat wordt verricht op Tafelstraat 13 wordt ondergebracht bij de regio Zuid-Limburg. Daar zit het probleem, want Zuid-Limburg telt namelijk maar een kleine groep humanisten. Het geldbedrag, dat door het Humanistisch Verbond per regio wordt vastgesteld naar rato van het aantal leden, is voor Zuid-Limburg te gering om zich de luxe van een aparte studentenraadsman te kunnen permitteren. De kosten voor het humanistisch werk dat wordt verricht in Maastricht bedragen 17.000 gulden. Voor dat geld kan Frans Kurstjens tien uur per week zijn humanistisch raadswerk doen en kunnen zijn onkosten en activiteiten worden betaald. Kurstjens heeft onderdak gevonden in het pand Tafelstraat 13, dat inclusief administratieve ondersteuning door de universiteit ter beschikking wordt gesteld voor het geestelijk welzijnswerk onder studenten.

Strakker beleid

Het is niet zo dat de interesse voor het humanistisch raadswerk gedaald is, met name in Maastricht is er veel animo voor. De landelijke coördinator van het studentenraadswerk Ronald Snijder verklaart het overhevelen van het studentenraadswerk naar regio's niet alleen uit geldgebrek: „Natuurlijk is er minder geld. De kortingsronde van WVC op de Nederlandse welzijnsactiviteiten is niet ongemerkt aan het Humanistisch Verbond voorbij gegaan. Ons ledental schommelt al jaren rond de 16.000, terwijl de kosten voor gebouwen en dergelijke gestaag zijn toegenomen. Het overhevelen van het studentenraadswerk naar de regio is veeleer een kwestie van strakker beleid,” zegt Snijder. Volgens hem moet de versplintering in de activiteiten moet worden verminderd: „Het studentenraadswerk per stad verschilt volgens de coördinator momenteel veel te veel. In de ene stad werkt iemand vier uur per week, in de andere stad, Maastricht dus, kost het humanistisch werk evenveel als het studentenraadswerk in alle andere steden bij elkaar. Voorlopig doen we minder, maar beter,” vat Snijder het nieuwe beleid samen. Wel wordt overwogen op termijn een stichting voor de studentenraadswerkers op te zetten. Met het geld dat de stichting inzamelt wordt voor de raadslieden dan een vaste aanstelling bekostigd. Daar is Kurstjens op dit moment natuurlijk niet mee geholpen.

Reddingsactie

Om het humanistisch raadswerk voor Maastricht te behouden hebben twee rechtenstudentes, Karla van Teeffelen en Iara Boissevain, frequente bezoekers van Tafelstraat 13, enige maanden geleden een werkgroep voor Kurstjens opgericht. Maar de poging om 'deze speerpunt van het humanisme' te redden is vooralsnog zonder succes. Het betoog dat één van de studentes op het congres in mei hield mocht ook niet echt baten. Het enige dat zij bereikte was dat de overheveling van het studentenraadswerk naar de regio niet per 1 september, maar per 1 januari zal geschieden.

Toen bleek dat het wellicht snel gedaan zou zijn met de humanistische Tafelstraat 13-poot, besloten de studentes op zoek te gaan naar andere geldschieters. Eerst werd het hoofdkantoor van het Humanistisch Verbond in Utrecht gebeld, wellicht hadden ze daar de adressen van een aantal gulle bedrijven. Maar, aldus Boissevain, de rechtenstudentes kregen te verstaan dat "het Humanistisch Verbond geen traditie heeft van relaties met het bedrijfsleven". Veel verder zijn de dames niet gekomen. Ze wisten dat aan een gebrek aan "know-how en kruiwagens". En met know-how wordt iemand bedoeld die verstand heeft van geld, met name waar je dat los kunt peuten.

Unieke samenwerking

Bij Tafelstraat 13 zijn ze het er over eens: met het vertrek van Kurstjens wordt de voor Nederland unieke samenwerking op levensbeschouwelijk gebied enigszins geweld aangedaan. Het bijzondere in Maastricht is dat een katholieke en een hervormde studentenpastor, humanistisch raadsman Kurstjens en het Joods Leerhuis Limburg samen een aanbod op het terrein van levensbeschouwing organiseren. Dat samen is uniek, op andere universiteiten zitten de geestelijke adviseurs veelal in gescheiden kamertjes. Ongeveer driehonderd studenten leggen jaarlijks een bezoekje af

Humanistisch raadsman Frans Kurstjens trekt het gordijn dicht (Foto Nelis Tutkey)

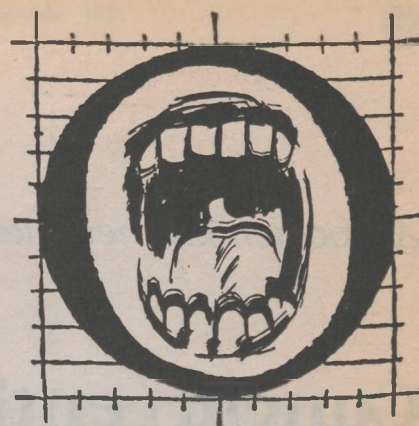
aan Tafelstraat 13, sommigen komen slechts één keer, anderen nemen deel aan meerdere groepen. De deelnemers bestaan overwegend uit gezondheidswetenschappers. Een groep bestaat uit gemiddeld twaalf man. Prettige uitzondering is de yogagroep, hieraan nemen dertig studenten deel. Zonder Kurstjens zal een behoorlijk aantal van de activiteiten wegvallen, vrezen Boissevain en Van Teeffelen. Zij wijzen er op dat vergeleken met het humanistisch studentenraadswerk in andere steden er onder Kurstjens' leiding in Maastricht nogal wat humanistisch werk verricht is. Toen de nieuwe plannen van het Humanistisch Verbond dit voorjaar bekend werden gemaakt, stuurde het tweetal dan ook menig bezorgde brief naar het hoofdbestuur. Ook de universiteit, die de huur van het pand Tafelstraat 13 bekostigt en de secretariële ondersteuning betaalt, stuurde zo'n bezorgde brief. Maar daar bleef het bij. Volgens Boissevain laat de universiteit "zich verder liever niet zo in met levensbeschouwelijke organisaties". Wel kregen ze "alle morele steun". Dat moet gezegd, laat een van de Tafelstraat 13-medewerkers fijntjes weten, van iedereen krijgen ze morele steun.

Eugène Baak

Gezocht: student-lid voor bestuur Stichting Observant

De universiteitsraad en het college van bestuur hebben onlangs de nieuwe statuten en het 'Reglement interne verhoudingen' van de stichting Observant goedgekeurd. Vervolgens is een nieuw bestuur benoemd, dat uit vier leden bestaat. Drie van hen zijn afkomstig uit het wetenschappelijk personeel en een uit de algemene diensten. Bij de benoeming is de wens uitgesproken een vijfde lid te benoemen, afkomstig uit de studentenpopulatie van de RL.

Daarom verzoeken wij **studenten (v/m)**, die affiniteit hebben met de doelstellingen van de stichting - het uitgeven van een onafhankelijk universiteitsblad - zich kandidaat te stellen. Schriftelijke reacties s.v.p. zenden aan Stichtingsbestuur Observant, Keizer Karelplein 10.

A Point

©August Magirus

"Vous restez à diner, monsieur Maigret?... Je n'oublie pas que je suis née à La Rochelle, où ma mère était marchande de poissons, de sorte que je connais les bonnes recettes... Vous avez déjà mangé la chaudière fourrassienne? Maigret récita:

- Une soupe d'anguilles, de petites soles et de seiches..."

Allang intrigeert mij het recept van Rose, de vrouw van de patron van Le Vieux-Pressoir. In de eerste plaats omdat Simenon in Le voleur de Maigret de hele episode in zoveel detail beschrijft. Rose Mandille is zangeres geweest in de Trianon-Lyrique, Bob was stuntman. Als ik zelf geen stukjes schreef, zou ik denken dat de schrijver waarheidsgetrouw bestaande personen beschrijft. En niet te vergeten een bestaand recept. Omdat ik op dat punt in ieder geval de waarheid zelden of nooit geweld aandoe, ben ik ernaar gaan zoeken. Alimentair-onomatologisch onderzoek bracht mij bij de soep à la Rochelaise in De echte Franse keuken van Robert Courtine. Maar daar is geen sprake van paling, slijptong of inktvis. Ik overwoog al om een voorwaardelijk gefinancierd project te starten en een aio aan te stellen om deze puzzel en andere culinaire raadseltjes op te lossen. Die zou dan in de Franse Michelinids Fouras opslaan, en tot de ontdekking komen dat die plaats 27 kilometer van La Rochelle ligt. Bellen met de chef van Grand Hôtel Les Bains zou aanwijzingen kunnen opleveren. En anders had een studiereis naar La Rochelle wellicht uitkomst gebracht. Dat kent twee restaurants met één Michelinster, en eenje met twee sterren. Het nabije Ile de Ré, waar de graaf van Monte Christo gevangen zat, herbergt nog een sterrestaurant. Een dergelijk culinair-cultureel onderzoeksproject is trouwens één van de weinige waarvoor het zin heeft om het in een groep van minstens vier onderzoekers uit te voeren. Want het degelijke dineren dat onlosmakelijk met zijn proefondervindelijke karakter verbonden is, kan alleen in gezelschap. Ik had in mijn stukje al een fles wijn uitgelooft voor de lezer die mij het echte recept van de chaudière fourrassienne zou bezorgen. Maar toen kwam ik het tegen in de Larousse gastronomique. Die wijn drink ik dus lekker zelf op, en de lezer krijgt het recept.

Laat een fles Muscadet met anderhalve liter water, een paar takjes tijm, twee blaadjes laurier en twee hele gepelde tenen knoflook op hoog vuur tot tweederde inkoken. Draai het vuur dan laag totdat de vloeistof net nog borrelt en voeg anderhalf ons boter en een pond paling of zeepaling in mootjes toe. Na vijf minuten gaan er een- of tweemaal zoveel slijtongetjes bij als er eters zijn en na nog eens vijf minuten een pond schoongemaakte kleine inktvisjes. Wanneer die laatste gaar zijn, na een minuut of vijf, vist u de vis voorzichtig uit de soep. Houd de vis warm. De soep zeven, kruiden met peper en zout, en in beel heet voorverwarmde diepe borden gieten waarin brood ligt. Dat brood kunt u eventueel eerst bakken in boter en insmeren met knoflook. Serveer de vis apart.

Advocaten kunnen kiezen tussen 'Infomaat' en 'Praktijkjuristen'

Concurrentieslag tussen bibliotheek en ondernemende studenten

Advocaten die het te druk hebben om nog in de boeken te zitten, kunnen voortaan bij de universiteitsbibliotheek terecht om literatuur op te vragen. Tegen betaling van 135 gulden per opdracht wordt de relevante juridische informatie opgezocht door medewerkers van de bibliotheek, die de nieuwe juridische vraagbaak 'Infomaat' in het leven heeft geroepen. Wie bijvoorbeeld de laatste stand van zaken wil weten over de onrechtmatige daad, kan Infomaat bellen. Binnen 24 uur ligt er een antwoord in de bus, met zowel de juridische aspecten als de kamerstukken netjes op een rijtje. Wie goedkoper uit wil zijn kan naar de concurrent stappen. Onmiddellijk nadat de universiteitsbibliotheek met zijn Infommat kwam, bedachten vier rechtenstudenten, verenigd in de Vennootschap onder firma 'Praktijkjuristen Maastricht' dat zij minstens dezelfde service voor minder geld konden bieden. Voor maximaal 100 gulden leveren zij op aanvraag dezelfde informatie en op de koop toe geven zij de onwetende advocaat ook nog een gratis advies.

"Ik heb altijd gezegd dat er een markt voor informatie is. Dat te bewijzen is een doel van Infomaat," zegt John Gilbert, als facultair bibliothekaris verbonden aan Infomaat. Hij waarschuwt alvast dat de nieuwe externe activiteit van de bibliotheek in geen geval de interne dienstverlening mag hinderen. Daarom moet er ook betaald worden voor Infomaat. Het verdiende geld wordt uitsluitend gebruikt om de dienstverlening van de bibliotheek te verbeteren.

Waarom denken Gilbert en de zijnen dat er zoveel behoefte bestaat aan Infomaat? Iedereen kan immers lid worden van de bibliotheek en zelf zijn informatie zoeken. Bovendien hebben veel advocaten tegenwoordig de beschikking over een CD-ROM systeem, een soort beeldplaat waar de hele Nederlandse jurisprudentie in is opgeslagen. Volgens onderbibliothekaris Coen van Laer van Infomaat kost CD-ROM de gemiddelde advocaat nog teveel geld en tijd om werkelijk te voldoen aan de informatiebehoefte. Het echte speur- en zoekwerk zou veel efficiënter gedaan kunnen worden door medewerkers van de universiteitsbibliotheek. Bovendien beperkt het informatie-aanbod van Infomaat zich

niet tot de jurisprudentie. De bibliotheek beschikt over 'Wetsets', een systeem waarbij kamerstukken per onderwerp gebundeld zijn. Dat is volgens John Gilbert van veel groter praktisch nut dan de gangbare systemen, die chronologisch zijn gerangschikt. Tot slot heeft de bibliotheek ruim 700 abonnementen op juridische tijdschriften.

Infomaat is bedoeld voor de advocaat die geen tijd of zin heeft zelf de kale feitjes op te duiken. Een willekeurige advocaat, mr. M. Straatman-Selij van het kantoor Ruy-sink en Straatman-Selij, zegt inderdaad grote behoefte aan de geboden informatie te hebben: aan tijd is altijd gebrek en CD-ROM is moeilijk hanteerbaar. Een collega van het Advokatenkollektief Maastricht heeft niet zo'n moeite met het gebruik van CD-ROM, maar is wel geïnteresseerd in de 'Wetsets'. De prijs van 135 gulden per opdracht vinden de advocaten geen belemmering. Het gangbare uurtarief dat een advocaat een particulier berekent bedraagt 255 gulden (ex BTW). In dat licht gezien zijn de 135 gulden, die Infomaat in rekening brengt, snel is terugverdiend.

Naast kale informatie bestaan er advoka-

ten die graag een begeleidend advies willen. Althans, die ervaring hebben de studenten van Praktijkjuristen, de kersverse concurrent van Infomaat. "De universiteit gaat wat kopiëren en stuurt dat met de rekening op. De advocaat mag de informatie dan zelf doorworstelen." Frank Dronkers van Praktijkjuristen spreekt enigszins denigrerend over Infomaat. De vier rechtenstudenten die Praktijkjuristen runnen, vragen voor hun diensten aanzienlijk minder dan Infomaat: 25 gulden per uur met een maximum van 100 gulden per opdracht. Volgens Dronkers ligt het verschil tussen de aanpak van Infomaat en Praktijkjuristen in de casusgerichtheid. Doordat de studenten een opdracht van een advocaat te lijf gaan als een casus, kunnen zij de uiteindelijke resultaten vergezeld doen gaan van een strategie, een visie op het probleem. "Bij Infomaat kunnen ze niet zo'n advies geven," zegt Dronkers. Inderdaad brengt Infomaat uitdrukkelijk geen advies uit. Dat is volgens Infomaat namelijk het werk van de advocaat. Coen van Laer: "Voor een echt advies moet je het dossier hebben. En dat geeft de advocaat niet zomaar uit handen." Desondanks hebben al verscheidene advocaten

bij Praktijkjuristen aangeklopt en om advies gevraagd. Frank Dronkers weigert echter aantallen te noemen.

Het oorspronkelijke idee voor de levering van juridische informatie kwam bij Infomaat vandaan. Vervolgens nam Praktijkjuristen het over en verspreidde binnen een week een folder over heel het arrondissement Maastricht. Infomaat koos volgens Roel Tilly (PR) bewust voor een gefaseerde aanpak. Dit resulteerde in een mailing die pas weken na de introductie van Infomaat op sommige advocatenkantoren terecht kwam. Om overbelasting te voorkomen wil men niet alle klanten tegelijkertijd opdrachten laten leveren. Tot het eind van dit kalenderjaar verwacht Infomaat zo'n 50 opdrachten. Advocaten zeggen geïnteresseerd te zijn maar nog geen keuze tussen Infomaat of Praktijkjuristen te kunnen maken. Een jurist van het Advokatenkollektief: "Om de kwaliteit van het advies te weten te komen zal eerst op deugdelijkheid moeten worden getoetst."

Niels Chavannes

NWO-Stimulans voor proto-onderzoekscholen

'Dit is geen erkenning, maar het kan wel helpen'

Tandengeknars in Twente en bij het Tinbergen-instituut voor economie. Gejuich in Groningen, dat twee keer in de prijzen viel. En tientallen onderzoekers en bestuurders die de brief van NWO uitspelden om te weten waarom zij het gevraagde miljoen niet kregen. Dat tafereel speelde zich begin deze week af in universitair Nederland. NWO, De grootste onderzoeksfinancier van Nederland, had wat grijpstuivers verdeeld onder dertien 'aspirant'-onderzoekscholen.

De hier en daar heftige reacties op de uitslag van deze 'Stimulans'-ronde hebben met de omvang van het steunbedrag weinig te maken. De symbolische waarde van deze toekenningen is veel groter: iedereen ziet dit als de eerste slag in de nu nog onoverzichtelijke strijd om vorming van landelijke onderzoekscholen.

NWO waarschuwt wel dat deze prijsuitreiking formeel los staat van de komende erkenningsronde bij de Koninklijke Akademie van Wetenschappen. "Maar een Stimulans-toekenning kan wel helpen", aldus NWO-voorzitter dr. J. Borgman. Als vakgenoten in NWO-verband een plan van hoge kwaliteit noemen, moet het immers raar lopen voordat zo'n plan straks in de KNAW-ronde afvalt.

Vraag is dus: hoe kwam NWO tot dit oordeel, dat 13 van de 38 aspiranten een streepje voorgeeft in de herverkaveling van het universitaire onderzoek? Volgens Borgman hebben de zes NWO-gebiedsbesturen allereerst gekeken naar de kwaliteit van het onderzoek; want ook aio's hebben belang bij een goede onderzoeksomgeving. Zo'n kwaliteitsoordeel door vakgenoten is 'mensenwerk', benadrukt Borgman. Zeker voor wie volgens de NWO-brief op het nippertje afviel moet dat volgens hem een troost zijn: bij een andere afweging hadden ze wel bij de dertien winnaars kunnen zitten.

Ook naar andere eisen die straks aan 'echte' onderzoekscholen gesteld worden, heeft NWO gekeken. Maar ze werden wat losser gehanteerd. Niet het precieze aio-aantal of formele samenwerkingsverbanden telde, maar de vraag naar de 'potentie' om straks

50 aio's te omvatten en een centrumrol te vervullen. Doorslaggevend was daarbij overigens, of deze eenmalige steun na een jaar wordt overgenomen door de eigen universiteit. Voor 1 januari moet elke prijswinnaar al een herziene begroting indienen, waarin dat punt verder is uitgewerkt.

Saillant is, dat enkele gedoodverfde onderzoekscholen in deze NWO-ronde buiten de boot vielen. Een voorbeeld is het grote Tinbergen-instituut voor economie, van Rotterdam samen met Amsterdam (UvA), Utrecht en Leiden. Intussen krijgt het kleinere Tilburgse economiecentrum Center wel een subsidie. Vond NWO dus dat de allersterksten geen steun nodig hadden? "Nee", verzekert Borgman, "die redenatie hebben we niet gehanteerd." Een pijnlijke tik dus voor het Tinbergen-instituut: van kwaliteit of samenhang zijn de vakgenoten kennelijk niet overtuigd.

De overweging of een aspirant-school ook elders startsubsidie heeft gevraagd, is volgens NWO geen argument voor afwijzing geweest. En dat kunnen een aantal grote TU-initiatieven - in micro-elektronica en procestechnologie, bijvoorbeeld - zich aantrekken. Voorbeelden van mogelijk dubbele subsidiëring zijn de Stimulans-winnaars stromingsleer (TUD e.a.) en katalyse (TUE e.a.). Hiervoor is ook bij Economische Zaken steun gevraagd. "Geluiden uit ministeries hebben bijgedragen aan ons oordeel over de relevantie van het onderzoek", zegt Borgman ietwat omzichtig. "En omgekeerd geven wij advies over de kwaliteit van drie aanvragen bij dat Economische Zaken."

Andere prominente initiatieven struikelden over een gebrek aan landelijke afstemming. Twee vakgebieden noemt Borgman met name: neurowetenschappen en astronomie. In het eerste vakgebied zijn er drie losse initiatieven (RUU, VU, RUG). En bij astronomie kwam Amsterdam met een plan, terwijl bekend was dat ook Leiden en Groningen samen een initiatief willen nemen. "Het gaat om goed onderzoek", aldus Borgman, "daarom durf ik het te noemen. Maar stimulering van één plan in zo'n vakgebied zou verkeerd kunnen uitwerken. Laat men eerst tot landelijke orde-

ning komen; daarna komen deze vakken zeker aan de bak." Ook in enkele gevallen waar NWO wel toekende, krijgen de onderzoekers overigens de raad om meer samenwerking te zoeken.

Dat de dertien Stimulans-subsidies bijna gelijk verdeeld zijn over de universiteiten (slechts twee universiteiten grepen mis), is volgens Borgman toeval. Waar wel op gelet is, is een behoorlijke verdeling over vakgebieden. Maar verder is van 'verdelende rechtvaardigheid' geen sprake geweest. Kwaliteit heeft het zwaarst gewogen: "Wat hier in dit rijtje staat, behoort tot de top van het Nederlandse onderzoek." Identiek met die top is het niet, al was het maar omdat enkele universiteiten (zoals Utrecht) het niet nodig vonden, nog een duwtje in de rug te vragen voor hun sterkste kandidaten.

De universiteiten maken zich nu op voor de eerste erkenningsronde bij de KNAW, waarbij alleen de grootste instellingen komend jaar drie plannen mogen voordragen. Op een in VSNU-verband opgestelde groslijst staan nu bijna honderd (dus geen 166) initiatieven. De meeste universiteiten hebben zich beperkt tot hun vijf à tien rijpste plannen. Maar vooral Delft, Eindhoven, de UvA en Groningen zijn scheutiger geweest. Op zeker tien vakgebieden (waaronder materiaalkunde, biomoleculaire chemie, immunologie, taalkunde) is duidelijk sprake van overlappende plannen. Dat wordt dus druk overleggen, de komende weken. Bij NWO verwacht men overigens dat de Koninklijke Akademie pas in de zomer zal toekomen aan het afwerken van de eerste erkenningsronde. Tegen die tijd zal NWO bezig zijn met de tweede Stimulans-ronde, die opnieuw 13 aspiranten moet opleveren. Over drie jaar 'aanjagen' zal de rol van NWO tenslotte worden omgezet in die van 'bekroner' van de absolute top onder de inmiddels erkende onderzoekscholen. Hoe dat precies zal gaan, kan ook Borgman zich nog niet precies voorstellen.

HOP/Frank Steenkamp

Nieuwe studierichtingen moeten studentenaanwas en intellectueel klimaat bevorderen

“Sociale wetenschappers worden heus niet allemaal werkloos”

Al ruim een jaar geleden gingen er wat geruchten door de universiteit. De decaan van gezondheidswetenschappen prof. Louis Boon zou bezig zijn met een plan voor een faculteit sociale wetenschappen. Her en der ging een wenkbrauw omhoog, keek men elkaar eens vorsend aan, of werd er luidop smalend gelachen. Sociale wetenschappen? Wie begint daar in vredesnaam nu nog aan! Al die sociologen en politicologen worden tegenwoordig toch geheid werkloos. Die Boon, die zag ze zeker vliegen, die leefde nog in de jaren zestig; en droeg hij ook geen sandalen? Maar Boon ging door en schreef samen met zijn beleidsmedewerker drs. Gerard Korsten (voorheen werkgroep 6000) het ene rapport na het andere. Het laatste dateert van juli en omvat een uitgewerkt plan voor twee nieuwe studierichtingen. Is het werkelijk zo krankzinnig als het op het eerste gehoor lijkt?

“Of er een draagvlak in de instelling is voor dit soort plannen? Bestuurlijk is het nog niet besproken, alleen in het college van decanen en het college van bestuur, opiniërend. Zelfs in mijn eigen bestuur heeft het niet op de agenda gestaan. Dit rapport is echt à titre personnel geschreven, mijn decaanschap staat erbuiten. Maar de mensen op de werkvloer die we gesproken hebben zijn enthousiast. En als anderen eenmaal weten hoe het programma eruit ziet zullen die ook enthousiast worden.”

Prof. Louis Boon leunt ontspannen achterover en laat zich beurtelings in de hals likken door Sara en Joris, zijn twee ruwharige tekkels, die van tijd tot tijd op schoot worden getild. Aan affectie geen gebrek deze middag, want hij is jarig en dat betekent dat ook onderwijspsycholoog prof. Henk Schmidt even de kamer binnenvalt om hem een kus op de wang te drukken. Voor Schmidt ligt er, deo volente, een boeiende toekomst in het verschieft als mogelijke kartrekker van de studierichting psychologie. “Het is een mooi plan”, laat hij en passant weten.

Schmidt is het levende bewijs voor de simpele redenering die Boon en Korsten hebben gehanteerd om tot hun voorstel te komen. Hij is een van de vele sociale wetenschappers in deze universiteit, en bovendien van enige ‘renommee’. Zo zijn er meer die vermaardheid in hun vakgebied hebben verworven, terwijl ze in een faculteit werken die disciplinair gezien de hunne niet is.

Intellectueel klimaat

Valt er met die expertise, die nu nog verspreid is over de faculteiten, niet iets meer te doen, vroegen Boon & Korsten zich af. De omvang is immers niet gering. Een inventarisatie leverde in totaal 176 fte aan sociale wetenschappers op. Meer dan de helft daarvan houdt domicilie bij geneeskunde en gezondheidswetenschappen, de economische faculteit heeft er zestig. Met name aan psychologen is geen gebrek, variërend van onderwijspsychologen tot bio- en neuropsychologen. Ook sociologen, politicologen en bestuurskundigen zijn stevig vertegenwoordigd. En niet de geringsten, haasten de schrijvers van het rapport zich te melden; er is “de nodige nationaal en internationaal erkende deskundigheid aanwezig”.

Probleem is echter dat die veelal een wat kwijnend perifeer bestaan leidt, zonder voldoende intellectuele feedback van vakgenoten, zeggen Boon & Korsten. Als die expertise gebundeld zou kunnen worden in een krachtige sociaal-wetenschappelijke stroming, een faculteit of iets anders, waar men ook eigen onderzoekslijnen kan opzetten, dan moet het mogelijk zijn om een deel ervan, zeg zo’n tien procent, te benutten voor nieuwe studierichtingen.

Nodig zijn die in ieder geval, vindt het tweetal plannenmakers. Als gevolg van het gedaalde geboortecijfer dreigt de aanwas van studenten immers te stokken, en is zelfs een teruggang niet denkbeeldig. Wil de Maastrichtse universiteit haar zesduizend studenten behouden, dan is een verbreding van het studiepakket onontbeerlijk. Met de huidige richtingen redden we het niet, is de verwachting.

Temeer niet, omdat het er ook om inhoudelijke redenen simpelweg te weinig zijn. Het dynamische stelsel van hoger onderwijs dat allerwegen wordt aangekondigd, waarin de gebaande paden steeds meer verlaten worden om ruimte te bieden aan differentiatie, vraagt van een universiteit die overeind wil blijven dat zij een ruim palet aan basisdisciplines in huis heeft. Alleen daarmee kan flexibel ingespeeld worden op de vraag naar nieuwe studievormen. Momenteel is dat nog te weinig het geval, zodat de RL de concurrentie met grotere en vooral breder opgezette instellingen met grote vrees tegemoet dient te zien.

En er is is nog een ander argument dat Boon nu al jaren niet moe wordt te debiteren: het povere intellectuele klimaat aan deze universiteit. Boon heeft daar geen hoge pet van op, en elke impuls om het te verbeteren is dus welkom. Een duchtig ontwikkelde groep gedrags- en maatschappijwetenschappers kan die impulsen leveren, gelooft hij. Niet dat het voldoende zal zijn, want er gaat niets boven een alzijdig ontwikkelde universiteit waarin alle terreinen zijn vertegenwoordigd. Maar alle beetjes helpen.

Maar waarom uitbouw op het terrein van de sociale wetenschappen? De reeds aanwezige expertise is een reden, maar kan toch nauwelijks doorslaggevend heten in een strategische discussie over de toekomst van een universiteit. Toch is het argument zwaarder dan het op het eerste gezicht lijkt, maar dat heeft te maken met het beleid van het ministerie van onderwijs. Wat de vrije beleidsruimte ook zal zijn die Ritzen aan de universiteiten zal toestaan (en duidelijkheid daarover zal er pas zijn na de behandeling van de nieuwe wet op het hoger onderwijs in het voorjaar), een ding lijkt onafwendbaar: het ministerie zal de aanloopkosten van nieuwe richtingen niet meer voor zijn rekening nemen. Dat betekent dat de ontwikkeling van een studierichting uit de bestaande middelen gefinancierd zal moeten worden. De druk om zo goedkoop mogelijke varianten te bedenken is daarmee toegenomen.

Overvoerde markt

Korsten en Boon zijn maar al te bekend met de bezwaren die steevast tegen nieuwe sociaal-wetenschappelijke richtingen worden ingebracht.

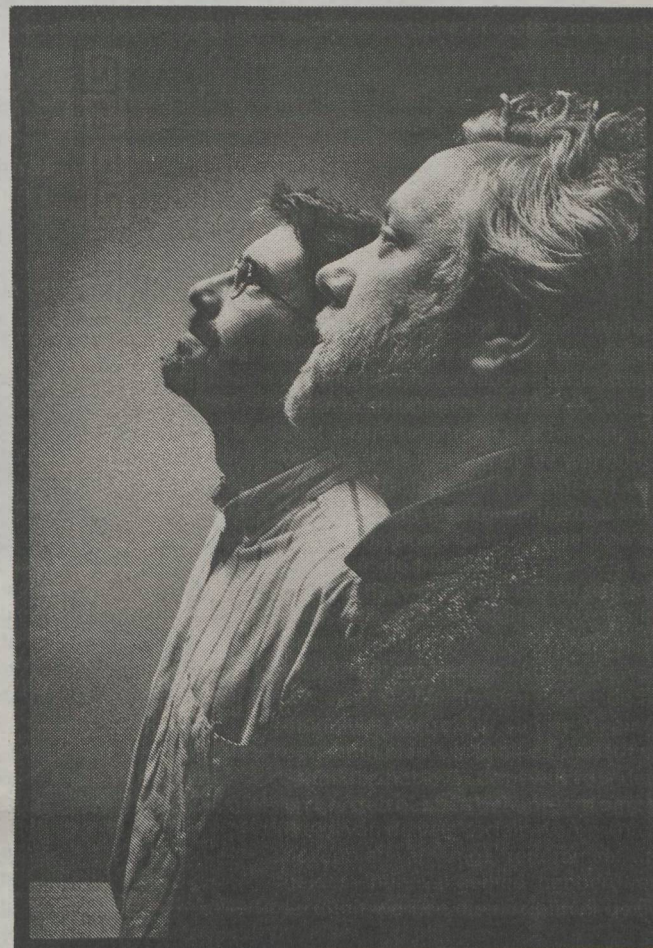
Boon: “Iedereen roept altijd dat het onzin is om daar nu nog mee te beginnen, omdat de markt overvoerd zou zijn. Maar voor bepaalde deelgebieden klopt dat niet. Het beeld is veel genuanceerder dan de meeste mensen denken.”

Zo toont recent onderzoek volgens hem aan dat bijvoorbeeld arbeids- en organisatiepsychologen geen slechte toekomst tegemoet zien. Ook in de onderwijskunde zit de markt niet potdicht, integendeel. Verder wordt beweerd dat de kansen voor breder, meer disciplinair opgeleiden beter worden, ten koste van die voor specialisten die in de ‘kundes’ worden getraind. Een principiële punt is de vraag wat die arbeidsmarktanalyses en -prognoses eigenlijk waard zijn. Gerard Korsten: “Een heleboel van die cijfers zijn gebaseerd op gebrekkige databestanden en een nog gebrekkiger methodologie. Je hebt er weinig aan. Een voorbeeldje: van sociologie zeggen ze dat je er werkloos mee wordt, van organisatiekunde niet. Maar wat is dat laatste anders dan wat arbeidssociologie met een paar andere, vaak slecht onderbouwde vakken eromheen? En dan heb ik het nog niet eens over de vraag of je je door dat soort cijfers moet laten leiden. Ik vind van niet. Om maar iets te noemen, hoe vaak komt het niet voor dat het aanbod de vraag creëert?”

Al met al komen Boon & Korsten uit op twee richtingen die zowel haalbaar als zinvol zouden zijn. Het eerste, ‘international social studies’, kent een zwaar aangezette internationale, vergelijkende invalshoek. Vooral die maakt het plan uniek voor Nederland, zeggen de initiatiefnemers. In de laatste twee studiejaar kunnen de studenten kiezen uit zes trajecten, die allemaal een bepaald beleidsgebied vanuit internationaal, grensoverschrijdend perspectief benaderen. Gedacht wordt onder meer aan het milieubeleid, de gezondheidszorg, het wetenschaps- en technologiebeleid. Een gezonde combinatie van een disciplinaire ondergrond en een meer toegepaste doctoraalkennis moet het resultaat zijn. De psychologievariant richt zich hoofdzakelijk op het thema cognitie en leren: daarin heeft de RL nu al de meeste expertise, en bovendien zouden de beroepsperspectieven niet ongunstig zijn.

Niet onwelwillend

Hoe zijn de plannen tot nu toe ontvangen? Niet onwelwillend tot nu toe, lijkt het, maar dat kan liggen aan het feit dat ze nog niet officieel zijn ingebracht. Leden van het college van bestuur noemen het initiatief “interessant”, maar geven volmondig toe dat het nauwelijks valt te rijmen met de strategische uitbouwopties die een paar jaar geleden zijn vastgesteld om te voorkomen dat de aandacht over allerlei plannetjes versnipperd zou raken. Cultuur en technologie, dat waren de twee sporen die de RL te volgen had. “Maar elk plan dat de basis van de RL kan verbreden is welkom hoor”, benadrukken zowel rector Cohen als collegevoorzitter Vredevoogd. Niettemin betreuren zij de publiciteit die nu rond het initiatief ontstaat, vooral omdat de huidige minister zich over

Decaan Boon (rechts) en beleidsmedewerker Korsten zien een zonnige toekomst voor sociaal-wetenschappelijke richtingen in Maastricht (foto Nelis Tutkey)

het algemeen gunstiger uitlaat over bèta- dan over gammarichtingen. Cohen: “Wie nu in Den Haag aankomt met sociale wetenschappen zonder dat het verhaal heel goed onderbouwd is, wordt weggelachen. Vergeet niet, de plannen zijn nog lang niet rijp, er zijn nog wel wat vragen te beantwoorden. Rond die arbeidsmarktprognoses bijvoorbeeld. Verder moeten we veel preciezer weten wat die studie gaat inhouden en wat de verschillen en overeenkomsten met bestaande studies zijn. Dit studieprogramma is op een achternamiddag geschreven. De vraag is ook of de expertise die hier bij de RL aanwezig is, daadwerkelijk mee wil doen. Dat is natuurlijk nog nooit gevraagd aan die mensen, en ze zijn op dit moment wel gewoon allemaal bezig. Het is dus afwachten of ze beschikbaar zijn.”

Dat juist Boon en Korsten met deze voorstellen komen verbaast hem niet. “Zo’n initiatief vanuit gezondheidswetenschappen is voorstelbaar. De belangstelling voor GW is dalende. Dan is het niet zo gek dat ze erover nadenken hoe je andere dingen kunt starten.”

Ook het college van decanen heeft zich tot nu toe enigszins afwachtend opgesteld. Een verbreding van het RL-pakket wordt toegejuicht, maar of het dit nu net moet zijn, dat staat nog te bezien. Vooral decaan Vrieze van algemene wetenschappen klinkt sceptisch; commentaar wil hij nog niet leveren, want het 86 pagina’s dikke rapport is slechts “een eerste gedachte, een van de vele initiatieven die er overal worden genomen. Zodra iemand met een serieus rapport komt gaan we er goed naar kijken.”

Economedecan Beek heeft zijn vraagtekens bij de organisatorische uitwerking. In de voorlaatste versie van het rapport was nog sprake van een totale wijziging van de organisatiestructuur van de RL in de richting van een Amerikaans model met ‘schools’ en ‘departments’, waarbij de faculteiten als zodanig zouden worden opgeheven. Beek vindt dat die discussie best gevoerd kan worden, maar dan niet zo ad hoc als nu dreigde te gebeuren. De tijd voor dit soort vergezichten bleek echter ook voor anderen nog niet rijp, zodat Boon & Korsten de eer aan zichzelf hielden en in de laatste versie die gewraakte passages vervingen door een pragmatisch voorstel: een andere organisatie van de universiteit is denkbaar, maar daar kunnen we niet op wachten. Eerst maar beginnen dus met iets simpels als interfacultaire werkgroepen. De rest komt dan later wel.

Wammes Bos

Kritische hoogleraar Maurice Kogan over hervorming Engels hoger onderwijs:

„Alleen de Australiërs behandelen hun wetenschappers nog onbeschofter”

De Engelse minister van onderwijs Kenneth Clarke kondigde deze zomer aan dat hij de scheidslijn tussen universiteiten en hogescholen (de 'polytechnics') wil opheffen. Aan de universiteiten is dat van links tot rechts slecht gevallen. Bij rechts, want die zien het plan als een aantasting van hun elitaire domein. En bij links, want die beschouwen het als niet meer dan een nieuwe botte bezuiniging. Universiteiten en minister verkeren intussen in een permanente staat van oorlog. "Jullie praten met je minister. Dat is bij ons allang niet meer mogelijk."

In het 'white paper on higher education' dat de Engelse regering in mei van dit jaar uitbracht, staan vertrouwd klinkende zinnen. Het hoger onderwijs moet flexibeler zijn en er moet meer differentiatie komen. Er komt meer nadruk op kwaliteitsbewaking. De universiteiten moeten met elkaar concurreren om de gunst van de student. Wensen kortom die niet anders lijken dan die van de Nederlandse regering. Bij nader inzien is de aanpak echter duidelijk anders. Volgens Maurice Kogan, hoogleraar aan de Brunel-universiteit in Uxbridge en auteur van vele geschriften tegen het onderwijsbeleid van de 'Tories', verdient het beleid van zijn regering niets anders dan argwaan en wantrouwen. Voor de 'upgrading' van het HBO geldt dat al evenzeer. "Met het idee op zich heb ik geen moeite. De polytechnics zijn 25 jaar geleden ingesteld door een Labourminister en dat heb ik politiek gezien altijd een vreemde beslissing gevonden. Het is toch bizar dat een regering voor de 'lagere klassen' een apart soort hoger onderwijs invoert, als ze dat voor het middelbaar onderwijs niet heeft afgeschaft. Opheffing van de scheidslijn ben ik dus voor, want ik deel de mening van de regering dat ons land behoefte heeft aan meer hoger opgeleiden en aan meer wetenschappelijk onderzoek. Maar zoiets moet wel op een verantwoorde manier gebeuren. En dat kun je onze regering nu eenmaal niet toevertrouwen."

Efficiency

De conservatieve minister Kenneth Clarke windt er in elk geval geen doekjes om dat 'efficiency' de belangrijkste drijfveer voor het nieuwe wetsontwerp was. Er moeten meer studenten worden opgeleid, maar meer geld mag dat niet kosten. De sleutel tot een financieel beheersbare groei van het aantal studenten is een grotere competitie in de strijd om de fondsen en de studenten. En dat kan het best door het slechten van de kunstmatige grenzen binnen het hoger onderwijs, zo staat het in het voorstel.

Zowel de onderzoeksfondsen als het geld voor onderwijs moeten volgens het plan worden beheerd door één instituut voor het hele Engelse hoger onderwijs. Zo'n 'funding council' bestaat nu alleen voor de universiteiten. Straks moeten hogescholen én universiteiten aankloppen bij dezelfde organisatie, die voor een groot deel uit vertegenwoordigers van het bedrijfsleven zal bestaan.

Het grootste probleem wordt de strijd om het onderzoeksgeld. Vroeger kregen de universiteiten een vast budget, waarvan een derde bestemd was voor onderzoek. Dat zelfbeheer wordt de universiteiten ontnomen; een steeds groter deel van het geld voor onderzoek is geleidelijk onder beheer van de funding council gekomen. En nu moeten ze ook nog gaan delen met de polytechnics.

Maurice Kogan is hier zeer pessimistisch over. "Daar komen gruwelijke conflicten van, dat kun je zien aankomen. De universiteiten zien met afschuw de continuïteit in wetenschappelijk onderzoek verdwijnen. Als het hele onderzoeksbudget bij de 'council' wordt ondergebracht, is er alleen nog plaats voor ad hoc-projecten van vijf jaar. En de polytechnics zeggen: 'wij leiden de verpleegkundigen op waar jullie je te

'highclassed' voor voelen en wij eisen nu geld voor onderzoek in de verpleegkunde, wat trouwens een stuk nuttiger is dan onderzoek in de kritische sociologie.' Dat wordt dus een harde strijd. Wat ik op zichzelf prima vind, als ze maar met rationele argumenten wordt gestreden."

Ook daarin echter vertrouwt Kogan zijn regering van geen kant en hoewel hij het ironisch brengt, blijkt de hoogleraar de brutale HBO's toch danig bedreigend te vinden: "De regering zal niet op rationele, maar op politieke gronden partij kiezen. Dat zal ertoe leiden dat de directeurs van de polytechnics, achterover leunend in hun auto-met-chauffeur, uitroepen dat ze best nog 15 procent meer studenten kunnen bergen! En de minister zal het prachtig vinden."

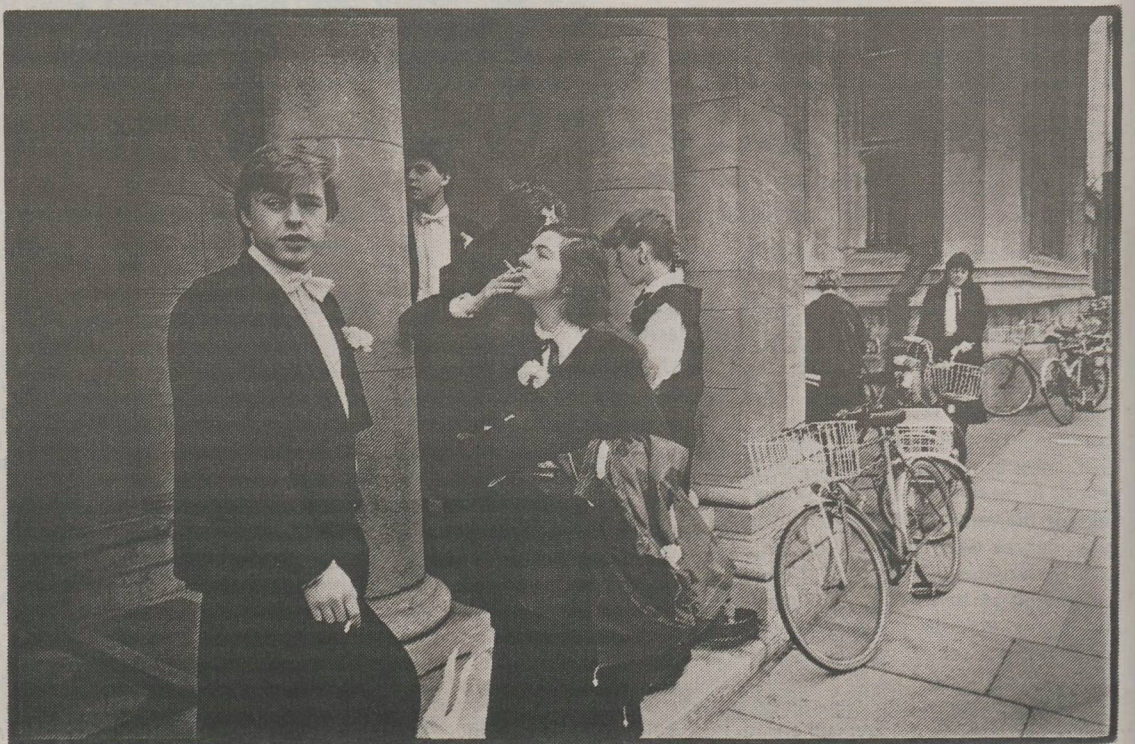
De ooit zo machtige en arrogante Engelse universiteiten zijn de laatste jaren in een verbijsterend tempo in het defensief gedrongen. De opeenvolgende kabinetten-Thatcher hebben gaandeweg een beeld weten te creëren van de universiteiten als inefficiënte stoffige instituten die erg veel geld kosten en een weinig bruikbare opleiding bieden. Volgens Maurice Kogan is die politiek zo langzamerhand uitgegroeid tot een 'morele kruistocht' die in de wereld zijn weerga niet kent. "Alleen de Australiërs behandelen hun wetenschappers nog onbeschofter. Maar die geven er tenminste wel genoeg geld aan uit."

Liever Oxford dan Bristol

Zelfs het Engelse bedrijfsleven is positiever over de universiteit dan de regering, zegt Kogan. De regering laat geen gelegenheid onbenut om te roepen dat de polytechnics veel nuttiger afgestudeerden aflevert, maar Kogan heeft gemerkt dat de werkgevers daar helemaal niet zo over denken. "Mijn ervaring is dat werkgeversvertegenwoordigers in de 'funding councils' erg in de war raken van de ministeriële stellingname. Zij vragen zich af, wat er dan in godsnaam zo mis is met die universiteiten. Voor een deel is dat wel hun eigen conservatisme, hoor. Bij de grote bedrijven heeft men voor de leidinggevende functies toch nog het liefst iemand uit Oxford of Cambridge en als dat niet kan uit Bristol - en zo de ladder af van een hiërarchie die met bruikbaarheid weinig te maken heeft. De mensen met de bruikbaarste pakketten krijgen niet per definitie de beste banen, zo werkt dat niet." De universiteiten intussen gedragen zich bangig en defensief. De financiële aanslagen die zij de laatste jaren hebben moeten verwerken gecombineerd met de 'morele kruistocht' lijken hen murw gemaakt te hebben. In het boek 'The attack on higher education', dat Maurice Kogan in 1983 schreef, beschrijft hij hoe de Engelse universiteiten in een jaar zo'n 13 procent moesten bezuinigen. Als gevolg daarvan hebben zij tussen 1981 en 1984 20.000 studenten minder kunnen toelaten dan daarvoor gebruikelijk was - terwijl zich juist meer studenten hadden aangemeld. En sindsdien is de geldkraan elk jaar nog verder dichtgedraaid.

Krimpande autonomie

Een groot verschil met Nederland is, dat hier de kwaliteitsbewaking gepaard gaat met groeiende autonomie en in Engeland

juist met krimpande. 'Van het meest liberale en permissieve systeem van de wereld is het Engelse nu hard op weg het meest door voorschriften en evaluaties bepaalde systeem te worden', zei Kogan in Utrecht. De Engelse universiteiten beoordeelden vroeger zelf de kwaliteit van hun onderwijs en onderzoek, achteraf. Nu moet de onderzoeker van te voren laten zien dat hij recht heeft op een bepaald budget en de kwaliteitsnormen worden sterk bepaald door wat de overheid politiek belangrijk vindt.

Evaluatie van onderzoek heeft in Engeland geleid tot veel 'pijnlijke en schadelijke situaties', vindt Kogan, waarbij ten onrechte steeds de stelling 'big is beautiful' als uitgangspunt is genomen. Het enkele jaren geleden ingevoerde systeem van geldtoedeling op basis van kwaliteitsnormen heeft al tot flinke herschikkingen tussen universiteiten geleid. Kogan: "De vraag is, welke subsidies het meeste effect hebben: die aan grote goedlopende instituten of die aan kleinere, zwakke. Maar die vraag is nooit gesteld."

"De bètafaculteit van mijn universiteit is een goed voorbeeld van de onrechtvaardigheid van het Engelse systeem. Het is een goede, maar kleine faculteit, die lang niet alle studierichtingen in huis heeft. Alleen daarom kan ze nooit een hoge kwalificatie krijgen en dus geen hoge subsidie. Ik kan me echt niet voorstellen dat het molecuulair biologisch lab in Cambridge het geld harder nodig heeft dan zij."

Beste systeem van de wereld

Kwaliteitsbewaking in het onderwijs ziet Kogan dan ook met huiver tegemoet. In het white paper heeft de regering haar voornemen daartoe uitgesproken. Maar de vraag wordt helemaal niet gesteld, zegt Kogan verontwaardigd, of dat wel nodig is. Het Engelse hoger onderwijsstelsel geldt in bepaalde opzichten nog steeds als

tamelijk ideaal; de studenten worden zeer goed begeleid en het rendement is hoog. "Volgens vele onderwijskundigen en economen is ons systeem het beste van de wereld. Ik ben ervan overtuigd dat wij onze studenten aanzienlijk meer aandacht geven dan de rest van Europa, inclusief Nederland. Het is niet goedkoop, maar wel goed." Maar juist dat systeem wordt door de grote bezuinigingen nu bedreigd.

Wat de Engelse regering probeert, is de universiteiten ertoe te brengen voor minder geld meer studenten op te leiden. De eerste poging daartoe, het zogenoemde 'bidding system' is al in haar eigen absurditeit gesneuveld. Kogan: "Zoiets belachelijks kun je je nauwelijks voorstellen. Het voorstel was als volgt. De overheid stelde een richtprijs vast voor de opleiding van, bijvoorbeeld, een rechtenstudent. Vervolgens moesten de universiteiten tegen elkaar opbieden. Je moest zeggen hoeveel studenten je wilde opnemen en voor hoeveel geld. De bedoeling was natuurlijk, dat de universiteiten in de strijd om de student steeds lager zouden bieden. Gelukkig hebben ze zich niet laten intimideren; er was bijna geen universiteit die lager bood dan het richtbedrag. Tot woede van de overheid, die ons meteen beschuldigde van zwendelarij en kartelvorming."

De problemen zijn hetzelfde. Ook de Nederlandse regering wil graag dat de universiteiten meer studenten opleiden voor evenveel geld. Maar het klimaat waarin dat gebeurt is bijna niet te vergelijken. Kogan: "Jullie kennen je politici en de hoge ambtenaren. Jullie praten gewoon met je minister. Bij ons is dat contact sinds Thatchers bewind volkomen verbroken."

Margriet van Lith

Nergens in Europa krijgt de student zoveel aandacht als in Engeland; het systeem is niet goedkoop, maar wel goed, vindt kritikaster Kogan. (foto Jos Lammers/Hollandse Hoogte)

Boven t
trichtse
leeg, te
derd wo
bouwd.
daar nie
de druk
een zée
heeft e
rompslo
bekomr
hij zou l
venverd
ren. De
nenstad
en onve
al staa
De win
worden
een klei
ruimte
wijd de r
overgel
naar de
we wee
de duiv
drs. J. M
Wonen
plaatser
leggen
voorkor
staan."

Toen de
F. Bonk
kamern
worden
winkels
rieus ge

Praatje aan de bar leidt tot uniek project

Wonen boven winkels wordt menens

'Wonen boven Winkels', een onderneming van de gemeente Maastricht, de universiteit, de NMB Postbank en de woningbouwvereniging Sint Mathias is dus écht van de grond gekomen. Deze week is de verbouwing van het eerste pand begonnen. Nu het eerste schaap over de dam is, zullen er meer volgen, verwachten de vier partners. Voor de studentenhuusvesting is het project van grote betekenis. De helft van alle kamers is bestemd voor verhuur aan studenten, de andere helft voor personeelsleden van de universiteit en wat er overblijft is voor de 'gewone' burgers.

Boven tweehonderd winkels in de Maastrichtse binnenstad staan de etages vrijwel leeg, terwijl daar naar schatting zeshonderd wooneenheden kunnen worden gebouwd. Om verschillende redenen komt daar niets van terecht. De eigenaar, die in de drukke binnenstad van Maastricht op een zeer hoge winkelhuur mag rekenen, heeft er geen tijd, geen geld en geen rompslomp voor over om zich ook nog te bekommeren om de paar grijpstuivers die hij zou kunnen binnenhalen als hij de bovenverdieping zou verbouwen en verhuuren. De gevolgen zijn rampzalig: de binnenstad staat er 's avonds grotendeels leeg en onveilig bij; de panden verkrotten, ook al staan ze op de monumentenlijst. De winkels, die vaak op franchise-basis worden geëxploiteerd, gebruiken maar een klein gedeelte van de bovenliggende ruimte voor de opslag van goederen, terwijl de rest van het pand aan zijn lot wordt overgelaten. „Hoe vaak ik mijn pak niet naar de stomerij heb moeten brengen, als we weer ergens waren gaan kijken, waar de duiven ons om de oren vlogen,” zegt drs. J. Meertens, de projectmanager van Wonen boven Winkels. „Op sommige plaatsen bestond het onderhoud uit het leggen van een laag plastic folie om te voorkomen dat de winkel blank kwam te staan.”

Borrelpraat

Toen de vorige rector magnificus, prof. dr. F. Bonke een paar jaar geleden riep dat de kamernood onder studenten gelenigd kon worden door de verdiepingen boven de winkels te benutten, werd hij amper serieus genomen. Maar een praatje aan de

bar deed wonderen.

Het idee om via een commanditaire vennootschap woningen boven winkels te realiseren werd geboren aan de bar van café-restaurant 'International' aan de Markt. Daar praatte de rector nog wat na met vertegenwoordigers van de gemeente en drs. E. van der Vorst van de NMB Postbank, die een lezing was komen houden over het belang van 'public-private partnerships', gezamenlijke ondernemingen van overheid en particulieren. Vlak voor sluitingstijd werd de daad bij het woord gevoegd en kon de oprichting van een PPP worden beklonken met een laatste glas. Bank, universiteit en gemeente (later kwam er de bouwvereniging bij) zouden partners worden om het onmogelijk geachte 'wonen boven winkels'-plan te realiseren. Dat er geen kater volgde op die avond, werd afgelopen woensdag aan dezelfde bar gevierd. Honderd meter verder, in de Mariastraat, stond intussen een ploeg bouwvakkers te zwoegen om een onderkomen bovenwoning om te toveren in zes tweepersoons woningen. Eerder die dag hadden zij hun kunsten mogen vertonen voor de vertegenwoordigers van 32 steden uit het hele land, die grote belangstelling hebben voor het Maastrichtse experiment. „De dag dat de aanvraag voor de bouwvergunning in de Maaspost verscheen, kreeg de eigenaar al dertig kandidaat-huurders over de vloer,” zegt de wethouder van huisvesting J. Wevers om aan te geven hoezeer de binnenstad in trek is. Dat eigenaren van panden daar zelf nooit brood in hebben gezien, verdriet de gemeente zeer, zegt Wevers: „In de vele nota's over de leefbaarheid van de bin-

nenstad, die in de loop der jaren zijn verschenen, staan roerende passages over dat probleem, maar we hebben er nooit iets aan kunnen doen. Het bleek een buitengewoon moeilijke opgave daar een oplossing voor te vinden.”

Dat het dankzij de PPP nu wel zal lukken, is nog lang geen uitgemaakte zaak. Het is volgens projectmanager Meertens een gigantisch karwei om eigenaren van winkelpanden zover te krijgen, dat zij een verbouwing toelaten: „Er is niet één oplossing bij de hand waarmee iedereen uit de voeten kan. Voor ieder project moet een aparte oplossing worden bedacht. We moeten letterlijk maatwerk leveren.”

Koop of erfpacht

Algemeen uitgangspunt bij de verbouwing is dat de eigenaar niets aan zijn hoofd heeft. „Hij wordt er alleen maar beter van,” zegt Meertens. „Wij kunnen twee dingen doen: we vestigen via een erfpachtovereenkomst voor een periode van 25 jaar een zakelijk recht op de etages, of we kopen de etages. In het eerste geval krijgt de eigenaar van ons een jaarlijkse vergoeding en vervalt na afloop van die periode het volledige gebruik van het

pand aan hem, zonder dat hij daar een cent voor hoeft te betalen. In het tweede geval krijgt hij een bedrag ineens en worden wij eigenaar. In beide gevallen is de eigenaar ervan verzekerd dat het pand wordt opgeknapt en goed wordt onderhouden.”

Bij ieder project duiken volgens Meertens grote problemen op. Dat komt voor een deel omdat WbW ernaar streeft 'clusters' van meerdere panden tegelijk te verbouwen. Meertens: „De meeste panden zijn heel smal. Als daar nog een trappenhuis af moet, hou je niks meer over. Daarom proberen we zoveel mogelijk huizen tegelijk te ontsluiten via één opgang. Maar het kost erg veel moeite om dan alle eigenaren te laten tekenen. Er hoeft er maar één tussen te zitten die weigert en het hele plan gaat niet door.”

Per woning kunnen de investeringskosten (eventuele aankoop plus verbouwing) variëren van 50.000 tot 150.000 gulden. Daar kunnen echter subsidies tegenoverstaan in het kader van stadsvernieuwing of monumentenbescherming. „We zijn tevreden als we in 25 jaar de investering hebben terugverdiend. Winst is niet het primaire oogmerk van de vennootschap,” verzekert wethouder Wevers, „We moeten ook in de gaten houden dat de huurprijzen niet te hoog worden. De huurprijzen die wij berekenen kun je sociale huren noemen.” Hij verwijst naar de woningen in Mariastraat: „Waar vind je tegenwoordig nog een tweepersoons woning voor 625 gulden in een binnenstad?”

Sociale huren

De participatie van de universiteit bestaat uit een evenredig aandeel in het kapitaal van de onderneming, dat voorlopig beperkt is tot 600.000 gulden. Omdat WbW een commanditaire vennootschap is, is het risico beperkt tot het bedrag waarvoor men participeert. Verder zal het kamerburo van de universiteit bemiddelen bij de verhuur van kamers aan studenten. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het beheer en het onderhoud ligt echter bij de woningbouwvereniging Sint Mathias. Wel is de afspraak gemaakt dat de universiteit, zoals nu ook al gebeurt, panden kan huren om die weer onder te verhuren aan groepen buitenlandse studenten of gezinnen van gastdocenten.

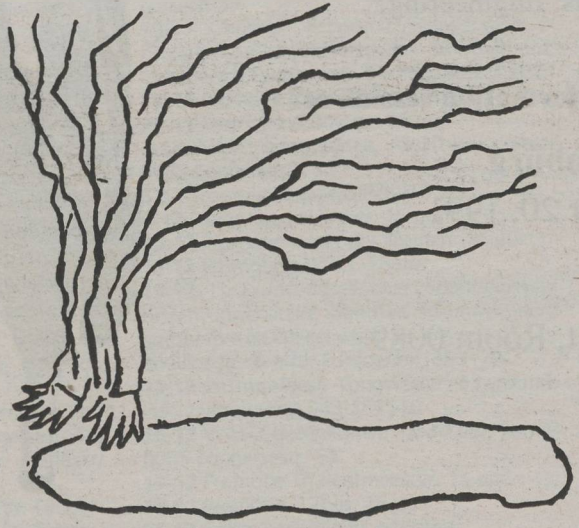
Jacques Herraets

De Mariastraat 'by night', het uitzicht dat eerste woners boven winkels mogen verwachten (foto Nelis Tutkey)

EuroKluun

990
NEWS
ON THE
ROCKS

FRIESLAND
GROET
FRANKRIJK

Euro-
Elfsteden-
tocht met
kluunstart
onder
Servaasbrug
Maastricht
bij opening
Eurotop

RECTIFICATIE

UITNODIGING AAN BELANGSTELLENDE VOOR DE FUNCTIE VAN VOORZITTER VAN DE UNIVERSITEITSRAAD (M/V).

Op grond van het bepaalde in het Bestuursreglement van de Rijksuniversiteit Limburg dient de Universiteitsraad uiterlijk in zijn vergadering van 30 januari 1992 al dan niet uit zijn midden, te voorzien in het voorzitterschap van de Universiteitsraad voor de periode 1 februari 1992 tot 1 februari 1994.

De Universiteitsraad van de Rijksuniversiteit Limburg bestaat uit 18 gekozen leden uit de universitaire gemeenschap en 4 benoemde buitenuniversitaire leden. De Universiteitsraad vergadert als regel eenmaal per maand op donderdagavond.

De taken van de voorzitter zijn onder meer het voorzitten van de maandelijks vergaderingen van de Universiteitsraad, het wekelijks voorzitten van het Presidium en het met raadgevende stem bijwonen van de vergaderingen van het College van Bestuur en de Raadscommissies, alsmede het bij gelegenheid vertegenwoordigen van de Universiteitsraad naar buiten toe.

Voor het voorzitterschap van de Universiteitsraad is een profielschets vastgesteld. De voorzitter dient o.a.:

- bereid te zijn tot een kritische en constructieve samenwerking met het College van Bestuur,
- over bestuurlijke ervaring te beschikken,
- een democratisch omgangspatroon te hebben,
- het vermogen te hebben om vergaderingen stimulerend te leiden en discussie tot besluitvorming te kunnen voeren.

De profielschets en de instructie kunnen op verzoek aan belangstellenden worden toegezonden.

Het voorzitterschap kost 20 uur in de week. Als compensatie wordt 0,5 formatieplaats ter beschikking gesteld aan de vakgroep of dienst van waaruit de voorzitter afkomstig is.

De voorzitter van de Raad ontvangt, naast zijn normale ambtelijke inkomen, een honorering van 10% van schaal 18 maximum.

Belangstellenden en diegenen die de Vertrouwenscommissie willen attenderen op geschikte kandidaten voor deze functie worden verzocht tot 18 november 1991 gemotiveerd en schriftelijk te reflecteren.

Sollicitatie en aanbevelingen dienen vertrouwelijk te worden gericht aan de voorzitter van de Vertrouwenscommissie, p/a Griffie Universiteitsraad, kamer 0.020 Oud-Gouvernement.

In het bijzonder worden vrouwen uitgenodigd te solliciteren.

Ter nadere informatie deelt de Vertrouwenscommissie mee dat de huidige voorzitter desgevraagd te kennen heeft gegeven voor herbenoeming beschikbaar te zijn.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de voorzitter van de Vertrouwenscommissie, drs. G.J. Lunshof, of bij de Griffier van de Universiteitsraad, drs. E.A.J. Sprokkel, telefoon (88)7170, kamer 0.020 Oud-Gouvernement.

EURO
video

AKTIE
2 dagfilms (1dag)
2 gewone films (3 dgn)
f. 15,-

**Verhuur van movieboxen en
spelcomputers**

Scharnerweg 67. Maastricht tel. 043 - 633733

Was u teveden over onze
"meesterlijke" vlaaien?
**Uw kritiek is
uiterst welkom!**

Stationsstraat 5 Tel. 214550
MAASTRICHT

Open: - dagelijks 8-6
- zaterdag 8-5
- zondag 9-2

Gesloten: dinsdag

**Gedurende zeven weken tegen
inlevering van deze advertentie of op
vertoon van collegekaart 10% korting
op ons gebak en vlaaien.**

**Autorijschool Dorssers
doet het met garantie**

jawel, indien u de eerste
keer niet slaagt voor het
rijexamen, betaalt u de
tweede keer niets.

Door het houden van
proefexamens wordt u
optimaal voorbereid op
uw examen.

U betaalt slechts f 37,50
per rijles in VW Golf

Ook mogelijkheden voor
spoedopleiding binnen 10 à 12
weken

**046-377738
b.g.g. 06-52981362**

GRIEKS EETHUIS

hellas

**DE BETERE GRIEKSE
SPECIALITEITEN**

Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50

Gefrituurde visjes

Gegrilde makreel en forel

Geopend 17-22 uur
Dinsdags gesloten

Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

W I J N E N
BRUSSELESTRAAT 120 - 043-256747
MAASTRICHT

Erasmus **MBA**

INVITATION TO AN INFORMATION SESSION

In a comparative study on 20 European Business Schools, the Rotterdam School of Management of the Erasmus University is listed as leading in Europe.

The scope of corporations is becoming more international. Today's business community therefore needs highly trained managers with a broad perspective on global developments. If you consider yourself a talented graduate and if you are interested in an international management career, the Rotterdam School of Management is a next logical step. The RSM offers full-time and part-time programs taught in English, leading to:

- MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION (MBA degree)
- MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION/MASTER OF BUSINESS INFORMATICS (MBA/MBI dual degree)

The international student population consists of:

- 70% non-Dutch, representing 40 different nationalities
- 25% women, 75% men

Teaching methods are a combination of cases, lectures and projects, designed to develop essential management skills. Students have a wide variety of educational backgrounds such as: Engineering, Medicine, Law, Pharmacy, Psychology and Economics.

The ROTTERDAM SCHOOL OF MANAGEMENT invites you to attend an information session at:

Please send more information about:

☐ Master of Business Administration (MBA)

☐ Master of Business Informatics (MBA/MBI dual degree)

☐ I will attend the Information Session in

Name:

Address:

Postal Code & City:

University:

Study:

Year of Graduation:

Send to: **Erasmus University, Rotterdam School of Management**
Public Relations & Admissions Office, Room FB 63,
Burgemeester Oudlaan 50, 3062 PA ROTTERDAM
Phone: 010 - 408 1905/1936

Observant 11

Rijksuniversiteit Limburg
Wednesday November 20, 1991
14.00 - 15.30 hrs.
Tongerseweg 53
Economische Faculteit, Room 0089
MAASTRICHT

GATEWAY TO THE GLOBAL MARKET

Bulletin

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door Voorlichting. Kopij voor Bulletin moet bij contactpersonen worden ingeleverd in de week voorafgaand aan de verschijningsdatum.

Vakgr./comm. FdAW: P. Galestin, Fac.Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdEW: B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdG: R. le Doux, Fac.Bur., Dr.v.Kleefstraat 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdGW: A. Bastiaens, Bur.Onderwijs, Lenculenstraat 14, tel. 887388, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdR: A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 887004, voor woe. 13.30 uur.
Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor woe. 16.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon.
 Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' en 'RL Agenda' inleveren bij H.Vermeer, Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887172, voor vrij. 12.00 uur.
Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is.
 Informatie: H.Vermeer, Voorlichting, tel. 887172.

Bulletin in Observant 10 dd. 1 november 1991

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Promotie mw.drs. M.J.M. te Wierik
 Op 7 november heeft mw.drs. M.J.M. te Wierik haar proefschrift 'Verpleeghuisopname' verdedigd. Promotor was prof.dr. F. Sturmans. Drs. te Wierik heeft onderzocht welke factoren, afgezien van de lichamelijke invaliditeit, van invloed zijn op opname in een verpleeghuis en welke factoren het verloop van een dergelijke opname bepalen. Voor het gebruik van verpleeghuizen blijkt de behoefte aan hulp niet gecompenseerd te kunnen worden door andere factoren, zoals het sociale netwerk, de woonsituatie en informele en professionele thuiszorg.

Promotie mw.drs. E.M. Sluijs
 Op 7 november heeft mw.drs. E.M. Sluijs haar proefschrift 'Patient education in physical therapy' verdedigd. Promotores waren prof.dr. J. van der Zee en prof.dr. G.J. Kok.
 Drs. Sluijs onderzocht de voorlichting aan patiënten bij eerstelijns fysiotherapeuten. Fysiotherapeuten geven tijdens hun behandeling veel voorlichting, instructies en adviezen aan patiënten. De problemen die patiënten hebben met het opvolgen van deze adviezen komen echter zelden ter sprake.

Symposium 'De Mathematisering van de Cultuur & De Cultuur van de Mathematisering'
 Op 8 november organiseert de FdAW een symposium in het kader van het derde lustrum van de RL, met als thema het ideaal van en de weerstand tegen de mathematisering van het weten. Informatie over het symposium wordt verstrekt door mw. M. Heuvelman, tel. (043) 88 74 86.

Informatica Onderwijsgids
 Het Interfacultair Informatica Instituut (ICUBE) van de RL heeft een onderwijsgids samengesteld met een beschrijving van alle informatica onderwijs, gegeven aan de RL. Geïnteresseerden kunnen deze gids gratis afhalen bij de onderwijsburo's van de faculteiten, bij de Studie Infotheek (Lenculenstraat 26) of bij het secretariaat van de Vakgroep Informatica (Bredestraat 24).

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Lenerspas ophalen
 In de UB liggen nog lenerspassen die in het begin van het studiejaar zijn aangevraagd. **Haal de pas op bij de balie waar de pas is aangevraagd.**

BUREAU BUITENLAND

ISFIT-92
 Van 29 maart t/m 5 april 1992 wordt in Trondheim (Noorwegen) de ISFIT gehouden. ISFIT is een festival voor studenten, door studenten. Deadline voor aanmelding is 30 november 1991. Voor brochures en aanmeldingsformulieren: Ina Engelen, tel. 887211.

NATO Fellowships
 Voor het academisch jaar 1992/93 biedt de NATO onderzoeksbeurzen aan voor afgestudeerde wetenschappers (in uitzonderingsgevallen kunnen ook studenten in aanmerking komen) op het gebied van de North Atlantic Alliance. Aanvragen moeten voor 31 december 1991 bij het Ministerie van Onderwijs binnen zijn. Informatie en aanmeldingsformulieren: Ina Engelen.

Robert F. Allen Scholarship Competition
 Het American Journal of Health Promotion stelt jaarlijks twee beurzen beschikbaar van elk \$500 voor een undergraduate en een graduate student. Deze beurzen worden verstrekt voor een uitstekende bijdrage op het terrein van health promotion. De aanvrager dient een notitie te schrijven over een onderwerp dat aan health promotion gerelateerd is. Aanvragen moeten voor 10 januari 1992 bij het American Journal of Health Promotion binnen zijn. Informatie: Ina Engelen, tel. 887211.

Wit over Zwart in Eindhoven
 Van 11 oktober t/m 1 december tussen 10.00 en 18.00 uur behalve 's maandags, kunt u de tentoonstelling Wit over Zwart in Eindhoven in het POC bezichtigen. Deze tentoonstelling stelt de eenzijdige beeldvorming over zwarten aan de kaak. Er zijn duizenden voorwerpen en afbeeldingen te zien: prenten, tekeningen, tijdschriften, verpakkingen, beelden, reclames, kinderboeken, speelgoed en nog veel meer. Alle dingen hebben gemeen dat ze zijn gemaakt door blanken. De tentoonstelling maakt duidelijk hoe blanke mensen vroeger, maar ook nu nog, tegen zwarte mensen aankijken. Op een indringende manier worden racistische vooroordelen en achterliggende gedachten zichtbaar gemaakt.

Fulbright beurzen voor de USA
 Evenals vorig jaar stelt ook dit jaar de Netherlands America Commission for Educational Exchange (NACEE) beurzen beschikbaar voor uitstekende Nederlandse wetenschappers, docenten VWO en HBO en 'graduate' studenten. De beurzen worden uitgegeven in het kader van het Fulbright wetenschappelijk en onderwijskundig uitwisselingsprogramma tussen Nederland en de Verenigde Staten. Deadline voor het indienen van een aanvraag van wetenschappers en aio's is 15 december 1991, voor 'graduate' studenten is dat 1 maart 1992. Informatie: Ina Engelen, tel. 887211.

Openingstijden
 Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Lenculenstraat 26, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanaat
 Open spreekuur studentendecanen: di. en do. 14.00-16.00, wo. 17.00-19.00 u. Len.26, k. 0310B. Tel. spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u., tel. 887354 (ook voor afspraken).

Steunpunt Studiefinanciering
 Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06 - 3 21 21 51, Len.26. Voor alle informatie betreffende studiefinanciering kunt U vrijblijvend terecht bij het steunpunt.

Studie-infotheek voor wie?
 De studie-infotheek is bestemd voor leerlingen Havo en VWO, die zich willen oriënteren op een studie in het hoger onderwijs. Voor studenten HBO en WO, die op zoek zijn naar een andere studie. Voor studenten die keuzeblokken willen volgen. Voor studenten die na het HBO willen doorstromen naar het WO of andersom. Voor studenten HBO of WO die zich aan het eind van hun studie oriënteren op postacademisch of post-HBO-onderwijs, een tweede fase studie, een AIO-schap of de arbeidsmarkt. Voor buitenlanders die in Nederland willen studeren. Voor hen die informatie zoeken op het gebied van aanmelding en plaatsing, harmonisatiewet, auditorenregeling, militaire zaken, verzekeringen, handicap etc. Voor medewerkers! Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u, Len.26, kamer 0311, Tel. 887351.

Centrale Studenten Administratie
 Openingstijden: ma. t/m do. 13.30-16.30 u. en vr. 09.00-12.00 u.

Dope
 De eerstvolgende AB (denktank) vergaderingen zijn **do. 14 nov. en do. 12 dec.** aanv. 19.00 u. in K. 0.215 OG. Voor meer informatie kun je bellen naar 214659.

Nsem
 Di. 12 nov.: Landelijke actiedag op het Binnenhof
 Do. 14 nov.: 20.00 u., Forum Onderzoeksscholen, "Huwelijk tussen onderwijs en wetenschap staat op springen", Statenzaal, Bouillonstr. 3.

Agenda congressen ÆGEE
 Borrel: elke di.-avond in café "Joie de Vivre", koestr. 8.
 Do. 13 nov.: Symposium "Social Europe" ISEJ + Ægee Maastricht.
 Wo 13 t/m za. 16 nov.: Erasmuscongres, Ægee Genève. Info: Erik Rietveld

Agenda Sib Maastricht
 Wo 13 nov.: 13.30 u., i.s.m. Critognatus lezing over de juridische en economische aspecten van de Europese Integratie, Collegezaal Zw.4
 Do 14 nov.: 21.00 u., Ledenborrel, café Van Sloun
 Info: M. Caubo (472863) of A. Bunt (210289).
 Wo. 4 dec. Sibterklaasavond. 20.00 u. café van Sloun. Opgeven bij Janneke 257332 of Astrid 210289.

Servatius
 Elke Wo. om 18.30 u. mensa. De bar is dan geopend. Opgeven om te eten min. 24 u. van te voren (211126). Kosten: f4,-, niet leden f6, Elke do. 19.30 u. en zo. 10.30 u.: Studentenmis (gelezen door een katholieke priester) daarna gratis koffie.
 Do. 14 en 28 nov. Cursus Medische Ethiek.
 Wo. 13 nov. 20.15 u. Vidio: Bird on a wire. Kosten f2,- niet leden f3,-.

Koko
 Za. 16 nov.: Lustrumslotdag, met knallend feest.
 Toc-activiteiten:
Do. 14 nov.: Grottenfeest
Wo. 20 nov.: Blind date
Ma. 25 nov.: Verrassingsastie

S.V. Circumflex
 S.V. Circumflex organiseert op **di. 12 nov.** Nederlands eerste studentenzangfeest. 400 Studenten zullen die avond een 40-tal studentenliederen zingen. Studenten uit Nederland en Vlaanderen zijn uitgenodigd. Voor informatie: S.V. Circumflex, St. Bernardusstr. 12, Postbus 888, 6200 AW Maastricht, 043-251088.

Tafelstraat 13
 Groepen:
 Ma. 11 nov. 20.00 u. droomgroep; tevens repeteert de toneelgroep.
 Di. 12 nov. 20.00 u. spiritualiteitsgroep en de filosofiegroep Levinas.
 Wo. 13 nov. 18.30 u. yogagroep en 20.00 u. de filosofiegroep De gedachteloze generatie;
 Do. 14 nov. 17.45 u. repeteert koor; 20.00 u. komt de poeziegroep "verlangen" bij elkaar.

ANDERE AKTIVITEITEN:

Zo 10 nov. vindt in de St Jan (aan Vrijthof) 10.15 u. een viering plaats. Koor Studentenekklesia verleent medewerking. Voorganger is dominee J. Drost. Het thema is "Grote Opruiming".
 Di. 18.00 u. kun je meeën; uiterlijk voor 16.00 u. opgeven (tel. 215651); als je wilt koken kan dat.
 Vr. 15 t/m 17 nov: gaan we naar de Trappistenabdij in Tegelen. Wil je mee geef je per omgaande op.
 We maken je attent op de literatuurgroep die, i.t.t. wat in de maandbrief vermeld is, op di 27 nov om 20.00 u. bij elkaar komt. We bespreken "De Wetten" van C. Palmen. Boek gelezen kom dan ook.
HIBOH
 Binnen het COC bestaat de jongerengroep HIBOH (16-26j). De HIBOH heeft als doel homoseksuele, lesbische en bisexuele jongeren met elkaar in contact te brengen d.m.v. allerlei activiteiten.
 Di 12 nov. Baravond vanaf 20.00 u.

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsre-des vinden plaats in de Aula, Tongersestraat 53. Informatie: Rectoraat, 887210/887096

8-11 Lustrumsymposium De mathematisering van de cultuur & de cultuur van de mathematisering. 10-17 uur, Redoutezaal Stadsschouwburg. Info: mw.M.Heuvelman, 887486
8-11 Symposium Persoonlijkeidstoornissen. Zwingelput 4. Info: 887254
9-11 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: Rechten en Economie. RL locaties. Info: 887172
12-11 Studentenzangfeest (lustrumactiviteit). 20 uur, Dominicanerkerk. Info/reserv.: Circumflex 251088
13-11 Voordracht mr.T.Koopmans 'De juridische kern van de Europese integratie'. 14.30 uur, Collegezaal Zwingelput 4
14-11 Inauguratie G.Rijken. 16 uur
15-11 Dr.J.Tans-lezing door Homero.Aridijs. 15 uur, Collegezaal Tongersestr. 53. Info: 887541 (9-12.30 uur). A
16-11 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: Geneeskunde, Gezondheidswetenschappen, Verplegingswetenschap, Milieugezondheidkunde. RL locaties. Info: 887172
18-11 WASO overleg. 19.30 uur, kr. 0085 Tongersestr. 53
19-11 Lezing J.v.Montfort 'Thymus en immuunsysteem'. 19.30-22 uur, Tongersestr.53, kr.1001. Verkoop toegangsbew. Reflexkr/trefc. v.a. begin nov.
20-11 Bedrijven informatie dag FdEW. Tongersestr.53. Info/inschr. AIESEC kr.0086 Tongersestr. 53 tussen 11.30-13.30 uur, kosten f 7,50

21-11 Promotie mw.M.Westerterp-Plantenga. 14 uur
21-11 Promotie M.Pieters. 16 uur
21 t/m 23-11 Congres Beeld & Tekst. Info: G.Widdershoven of mw.E.Dittrich, 888372/383
22-11 Inauguratie Th. de Roos. 16 uur
27-11 Lezing door P.Fortuyn, OV Studentenkaart BV. 13 uur, Aula Tongersestr. 53
28-11 Promotie J.Kleijnen. 14 uur
28-11 Promotie W.Beurskens. 16 uur
28-11 Lezing door A. den Dulk 'Vrouwen, sport, lichamelijkeheid; idealen rondom het vrouwenlichaam'. 15-17 uur, kr. 2001 Tongersestr.53
29-11 Congres 'Economic Cooperation in Globalizing Financial Markets'. 10-16.30 uur, Collegezaal Tongersestr. 53. Info: 888129/821
29-11 Promotie mw.M.Senten. 14 uur
29-11 Promotie A.Bovens. 16 uur
2-12 WASO bijeenkomst, 19.30 uur, kamer 0085 Tongersestr. 53
5-12 Promotie mw.M.Ulrich. 16 uur
6-12 Inauguratie H.Visser. 16 uur
12-12 Promotie J. van der Meulen. 14 uur
12-12 Promotie J.Derks. 16 uur
13-12 Lustrumcongres over Spanningsveld tussen universitaire identiteit en universitaire autonomie en collectiviteit. Tongersestr. 53 of Bouillonstr. 3. Info: P.Hilderink, 887170
13-12 Lustrumfeest. Tongersestr. 53, avond. Info: Lustrumorg. 043-257110
16-12 WASO bijeenkomst, 19.30 uur, kamer 0085 Tongersestr. 53
19-12 Promotie Th.Rentmeester. 14 uur
19-12 Promotie C.Thijs. 16 uur
25-12 Eerste kerstdag RL gesloten
26-12 Tweede kerstdag RL gesloten

27-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten
30-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten
31-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten
1992
10-1 Dies natalis RL. 15 uur, Aula Tongersestr. 53
24-1 Afscheidsrede W.Lamers. 16 uur
31-1 Inauguratie P.Kitslaar. 16 uur
6-2 Promotie F.Buntinx. 16 uur
13-2 Afscheidssymposium F. ten Hoor
14-2 Afscheidsrede F. ten Hoor. 14 uur
28-2 Promotie D.den Boer. 14 uur
2-3 Carnaval RL gesloten
3-3 idem
14-3 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: Rechten en Economie. RL locaties. Info: 887172
21-3 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: Gezondheidswetenschappen, Verplegingswetenschap, Milieugezondheidkunde, Cultuur- en wetenschapsstudies, Kennistechnologie. RL locaties. Info: 887172
17-4 Goede vrijdag RL gesloten
20-4 Pasen RL gesloten
30-4 Koninginnedag RL gesloten
1-5 Collectief verplichte ADV-dag RL gesloten
5-5 Bevrijdingsdag RL gesloten
4-5 Collectief verplichte ADV-dag RL gesloten
28-5 Hemelvaartsdag RL gesloten
29-5 Collectief verplichte ADV-dag RL gesloten
8-6 Pinksteren RL gesloten
7-9 Opening academisch jaar
25-12 Kerstmis RL gesloten
26-12 idem

Bulletin

Di 26 nov. Homoseksuele film: "Querelle" 20.30 u.

Do 12 dec. "OPEN PODIUM" 20.30 u.

De bar groep van het COC organiseert elke 3e zat. van de maand een disco-avond.

Za. 16 nov. disco-avond vanaf 21.00 u.

Agenda Sigma

Di. 12 nov. Algemene Leden Vergadering vanaf 22.00 u. videonight.

Di. 19 nov. Fondsgroepvergadering.

Di. 26 nov. Algemene Leden Vergadering.

Ichthus

13 nov. 19.30 u. Open avond over het milieu en Christen zijn. Eten om 18.00 u. Verwerhoek 46;

16 nov. Bezoek aan het Joods-Historisch museum in Amsterdam. Info. bel Helene (256509)

22-24 nov. Landelijke retraite in De Bron in Dalfsen.

Thema: Communicatie of Confrontatie: overdracht van het unieke, christ. geloof. Info. Selma (04409-3381) of Marieke (615735).

27 nov. Een avond over de religies en de cultuur van de volken rondom Israël in het Oude Testament. Eten 18.00 u. Verwerhoek 46; Aanvang 19.30 u. Iedereen van harte welkom!!

STUDIUM GENERALE

Sphinx-debatwedstrijd

Di 12 nov. Finale van de Sphinx-debatwedstrijd voor studenten waarin zij worden uitgedaagd hun retorisch talent te etaleren. De 4 besten van de voorrondes strijden om de ereplaatsen. Zij krijgen een uur voor aanvang van de wedstrijd een stelling. Zij weten dan nog niet of ze als voor- of tegenstander moeten optreden. Deskundige jury, bestaande uit dhr. J. Cohen (rector magnificus RL), dhr J. Giesen (rector RHM) en dhr F. de Grave (VVD wethouder A'dam), bepaald wie met welke prijs naar huis gaat. (Café Satiricon, St. Bernardusstr. 20.00 u.)

Eerste dr. J. Tanslezing

De viering van het 15 jarig bestaan van de R.L kent naast incidentele festiviteiten ook het begin van een traditie. Jaarlijks zal de RL een lezing presenteren van internationale allure: de 'dr. J. Tanslezing'. In de eerste 'dr. J. Tanslezing' **vr. 15 nov.** houdt de Mexicaanse schrijver en dichter **Homero Aridjis** (auteur van '1492, leven en werken van Juan Cabezon' en 'Juan Cabezon in de Nieuwe Wereld') een betoog over de relatie tussen kunst en natuur. Hij behandelt de vraag of in deze tijd de natuur nog een inspiratiebron kan zijn voor schrijvers en dichters. Homero Aridjis vormt samen met de in Mexico City woonachtige Gabriel Garcia Marquez het hart van de Mexicaanse milieubeweging Grupo de los Cien. De lezing is in het Engels. (Collegezaal, Ts. 53, 15.00 u., gratis toegangsbewijzen afhalen bij het Bureau Studium Generale)

LV&S

Wielrennen

Fietsliefhebbers opgelet: ma. 25 nov. a.s. is er een bijeenkomst in sporthal Randwijck om 21.30 u. Iedereen is welkom.

Wintersportreis

L.V. & S. biedt studenten de gelegenheid op wintersportreis te gaan naar La Plagne, Frankrijk, op 17 jan. 1992. Prijs f 525,-. Verdere info bij L.V. & S.

MaasSAC

Do. 14 nov. a.s. is er een opleidingsavond. Een medewerkster van Spac Sport zal alles vertellen (en laten zien) over (sport-)klimmateriaal, (nieuwe ontwikkelingen, testprocedures, etc.). Aanvang 20.00 uur in cafe Tribunal.

Saurus

Wo. 20 en zat. 30 nov. examen, info: Ellen tel: 213347. Elke woensdag skiff & skull lessen van 15.00- 17.00 u. spreekuur 19.00-19.30 u. Nieuwenhof k. 0.024.

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Roosterwijziging

Op dinsdagochtend 19 november worden de groepen 5 en 6 verwacht in 1012 (Tongersestraat) i.p.v. 1013, en de groepen 7 en 8 in 0223 Bouillonstr.3 i.p.v. 1012B.

Blokboeken

De blokboeken en het rooster voor blok 1.3 kunnen bij de onderwijsbalie (Abtstr.) worden afgehaald vanaf donderdag 14 november. Balietijden: maandag 13.30 - 14.30, donderdag 14.00 - 16.00.

GENEESKUNDE

MFV Reflex zoekt nieuwe bestuursleden

De medische faculteitsvereniging Reflex is op zoek naar enthousiaste geneeskundestudenten die zich het komende jaar willen inzetten in het bestuur van de vereniging. Studenten uit alle jaren worden uitgenodigd te reageren. Geïnteresseerden kunnen telefonisch contact opnemen met: Ivo Aben (voorzitter) 043-251544 of Wilbert Aarnoudse (secretaris) 043-638914.

MFV Reflex -CCG organiseert een lezing:

Thymus en immuunsysteem. De geschiedenis van de hedendaagse thymologie begint in 1938, toen de dierenarts E. Sandberg verbanden tussen het immuunsysteem, het hormonale apparaat, de psyche en de

thymus ontdekte. De natuurarts voelt zich van nature aangetrokken tot het immuunsysteem, omdat versterking van dit systeem ertoe leidt dat het lichaam zelf zijn ziekte kan genezen. Bij immuuntherapie wordt gebruik gemaakt van thymusextracten van gezonde dieren, zoals kalveren en schapen. Dit vindt toepassing bij o.a. kanker en diabetes. Over deze immuuntherapie geeft J.C. van Montfort, (natuur)arts en immuuntherapeut te Maastricht, op dinsdag 19 november een lezing. Plaats: Tongersestraat 53, kamer 1.001. Tijd: 19.30-22.00 uur. Prijs: voor leden f 1,50, niet-leden f 2,50, niet-studenten f 3,50. Voorverkoop in de reflexkamer en in het trefcentrum vanaf begin november. Let op de aankondigingen tegen die tijd.

Bureau Internationale Betrekkingen

Op dinsdag, donderdag en vrijdag is spreekuur voor studenten die belangstelling hebben voor een stage in het buitenland. Openingstijden: 11.30-12.30 uur. Op vrijdagmiddag is een apart spreekuur alleen voor co-assistenten en wel van 16.00-17.00 uur. Locatie: Dr. van Kleefstraat 25, kamer 0.005 (souterrain). Info: Aggi Bronkhorst, tel. 888313. Ook voor telefonische informatie dient u bovenstaande openingsuren aan te houden!

Lezingencyclus Vrouwenstudies

Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen organiseert dit studiejaar een vijftal lezingen. De cyclus start met een lezing van Annelies den Dulk met als titel: "Vrouwen-sport-lichamelijkheid; idealen rondom het vrouwenlichaam" op donderdag 28 november, van 15.00-17.00 uur, kamer 2001, Tongersestraat 53.

Oproep

Binnen de vakgroep Sociale Psychiatrie doen wij onderzoek naar de ervaringen van mensen die stemmen horen en de manier waarop ze daarmee omgaan. Wij zouden daarom graag in contact komen met mensen die stemmen horen en die nooit psychiatrisch patiënt zijn geweest. Voor nadere informatie kunt u bellen met Monique Pennings, tel. 043-299771/772. Alle informatie wordt strikt vertrouwelijk behandeld.

Blokcursus Medische Informatica

In de week van 9 t/m 13 december 1991 wordt een blokcursus Medische Informatica voor studenten geneeskunde gehouden. In deze cursus (duur een week) komen via voordrachten, demonstraties en praktika de volgende onderwerpen aan de orde: programmeren in MUMPS, Huisarts informatie- en onderzoekssysteem, Ziekenhuis informatiesysteem, computeranamnese, computerondersteund onderwijs, medische databases en datacommunicatie, diagnostiek en beslisbomen, regel van Bayes en ROC-curves, beslisbomen, expertsystemen. Plaats: gebouw MIS, Annalaan 60. Cursus gaat door bij minimaal 10 deelnemers en er is een maximum van 20 deelnemers. Inschrijven bij het secretariaat Medische Informatica, tel. 043-888398.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Kiezen en delen (bijvakblok)

De planningsgroep van bijvakblok Kiezen en delen (5e periode) (coörd. N. de Bijl) zoekt 1 studentlid dat het blok in 1990/1991 heeft gevolgd en 1 studentlid dat dit studiejaar het blok gaat lopen. Aanmelden met spoed bij L. Coenegrachts, 887306.

Keuzevak GOV bij de DGD

Derde- en vierdejaars studenten GVO kunnen in 1992 een keuzeblok (geldt ook als bijvak) doen bij de DGD's van Maastricht en Roermond, bij voorkeur tijdens de bijvakblokken: 3de en 4de blok. Men werkt dan zes weken in de DGD aan een specifiek project begeleid door de GVO-funktionaris van de DGD. Er zijn 12 plaatsen beschikbaar. Bij het secretariaat van GVO zijn taakomschrijvingen en verdere informatie beschikbaar; men dient te solliciteren vóór 1 december 1991.

Lezingencyclus Vrouwenstudies

Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen organiseert dit studiejaar een vijftal lezingen. De cyclus start met een lezing van Annelies den Dulk met als titel: "Vrouwen-sport-lichamelijkheid; idealen rondom het vrouwenlichaam". Donderdag 28 november, 15.00-17.00 uur, kamer 2001, TS 53

Mededeling voor 3e jaars GVO

Allerlaatste kans
Blok 2.3.2 (studiejaar 1990/91) bestaat niet meer in de gebruikte vorm. Nog eenmaal wordt de kans gegeven de bloktoets opnieuw te maken. Hiervoor is 20 november 09.00-10.30 uur gekozen. Studenten kunnen zich opgeven bij het sekretariaat GVO, wel graag zo snel mogelijk.

Postdoctoraal Onderwijs Vrouwenstudies 1991-1992

Vanaf eind november is de studiegids van het Postdoctoraal Interuniversitair Vrouwenstudies Onderzoekers Netwerk (PIVON) verkrijgbaar. PIVON verzorgt onderwijs voor AIO's, OIO's en andere onderzoekers die promotie voorbereiden op vrouwenstudiesgebied. Inlichtingen: studentendecanen en AIO-onderwijscoördinatoren van alle afzonderlijke faculteiten of event. mevr. Roos Siwalette, VU, vakgr Politologie en Bestuurskunde tel. 020-6718543.

ECONOMIE

Speltheorie en economie (vakcode 8860)

In tegenstelling tot wat in de studiegids vermeld staat zal als basis voor het blok "Speltheorie en economie - een inleiding" een zelfgeschreven dictaat worden gebruikt. U heeft dus **niet** het boek "Games and Information" van E. Rasmusen aan te schaffen. De onderwerpen die aan de orde zullen komen blijven in grote lijnen hetzelfde als aangegeven in de studiegids. Het dictaat wordt uiterlijk tijdens de eerste onderwijsbijeenkomst verstrekt.

Internationalisering

Presentation of the MBA-Program (in Dallas) and of the Program "Practice of transcultural Marketing" (in La Hulpe-Belgium) Graduate School of Management University of Dallas (USA) November 18th, 1991; 15:00, Room 0089 Presentation by Prof. E. Goffin Professor of International Management

Kennismakingsdagen AIESEC-Maastricht

Al jarenlang biedt AIESEC bedrijven en ministeries de mogelijkheid zich tegenover de studenten te profileren als werkgever. Tienduizenden studenten hebben zich via AIESEC op de arbeidsmarkt georiënteerd.

Ook dit jaar organiseert AIESEC weer een aantal interessante oriëntatie-ontmoetingen tussen de studentenwereld en het bedrijfsleven. Deze kennismakingsdagen bieden een sterke leidraad en een stevige basis die het zoeken en vinden van een passende baan in de toekomst zeker zullen vereenvoudigen.

De eerste dag van deze kennisdagen is natuurlijk de **Bedrijven Informatie Dag**, welke op 20 november 1991 gehouden wordt op de Economische Faculteit aan de Tongersestraat. De Bedrijven Informatie Dag is een prima oplossing voor wie zich goed wil oriënteren op zijn of haar toekomstmogelijkheden. Tijdens de dag kunnen studenten via de diverse presentaties nuttige informatie vergaren over deelnemende bedrijven uit de verschillende sectoren. Daarnaast is het mogelijk om tijdens de informele lunch en borrel nader in contact te komen met recruiters van de meest populaire werkgevers van Nederland. We noemen o.a.: Shell, DSM, Heineken, Akzo, McKinsey & Company, IBM. Inschrijven is mogelijk bij de AIESEC-kamer (kamer 00.86) of dagelijks tussen 11.30 en 13.30 in onze stand bij de mensa. De kosten per dag bedragen f 7,50.

WASO

De bijeenkomsten van WASO vinden plaats op: 04 november, 18 november, 02 december, 16 december: telkens om 19.30 uur in kamer 0.085

RECHTSGELEERHEID

Balietijden Bureau Onderwijs

Maandag tot en met vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur. I.v.m. toetsen op vrijdag 08.11.1991 is de onderwijsbalie de hele dag gesloten.

Verkrijgbaar aan de balie

Opsteltitels dag 2 herkansing Nederlands Recht. Opsteltitels dag 3 en 4 Nederlands Recht. Inleverdatum van deze opstellen: **vrijdag 15.11.1991 13.00-17.00 uur.**

Voorlichtingsdag Rechten

De voorlichtingsdag voor Rechtsgeleerdheid zal dit jaar op zaterdag 9 november plaatsvinden. Voor deze voorlichtingsdag worden er mentoren gevraagd. Belangstellenden kunnen voor inlichtingen of aanmelding contact opnemen met Erna Beurskens, tel 887036, kamer 0.041 Nieuwenhof.

Aflopende termijnen

Vrijdag 15.11.1991 13.00-17.00 uur: inleveren opstellen jaar 2 herkansing dagopleiding en jaar 3 en 4 dagopleiding.
Maandag 18.11.1991 09.00-12.00 uur: inleveren proefopstellen jaar 2 dagopleiding.

TOETSEN BLOK 1 AVONDOPLEIDING

Maandag 18.11.1991

Jaar 6 + 7: keuzeblokken *

* Nadere informatie over welke keuzeblokken schriftelijk danwel mondeling afgenomen worden, volgt nog.

Donderdag 19.12.1991

Jaar 1: Inleiding 18.30 uur Sporthal De Heeg

Jaar 2: Rechtshandeling 18.30 uur Sporthal De Heeg

Jaar 3: Rechtshandhaving 18.30 uur Sporthal De Heeg

Jaar 4: Criminaliteit 18.30 uur Sporthal De Heeg

Jaar 5: Arbeid 18.30 uur Sporthal De Heeg

Adressen locaties:

Sporthal Geusselt, Olympiaweg 81, Maastricht.

Sporthal De Heeg, Roserye 500, Maastricht.

Sporthal Daalhof, Goudenweg 190, Maastricht.

Milieurecht

Ter **vervanging** van de eerste onderwijsbijeenkomst milieurecht van alle groepen, wordt er op 19 november een inleidend college milieurecht gegeven.

Plaats: Collegezaal Nieuwenhof 10.00-12.00 uur.

Wetenschapswinkel

De Wetenschapswinkel zoekt een student rechten met belasting voor de afvalstoffenproblematiek. Van de student wordt verwacht dat zij of hij een analyse maakt van het provinciale afvalstoffenplan met betrekking tot stortlocaties. We bieden deskundige begeleiding, een onkostenvergoeding en vooral een interessant studie-onderwerp. Ben je enthousiast en vasthoudend? Neem dan contact op met Marleen Hertoghs, Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel. 887529/887120.

Mr. T. Koopmans

Op woensdag 13 november om 14.30 uur zal mr. T. Koopmans in de collegezaal van de Nieuwenhof, naar aanleiding van zijn ere-

doctoraat is getiteld onderwe Maastricht De organ Juridisch

First Ma

Vrijdag 2 De organ Rotterdam inkomen rapport Het bes en intere met een Informat

O.F.D.-R

Locatie: l Telefoon Spreeku Post: via

AECEE-I

01.11: L Environn 01.11-02 Working 08.11-10 13.11: N 13.11: L Instituut, 20.11: S

Congres

01.11-07 07.11-09 07.11-08 08.11-10 Konstan. 09.11-10 13.11-14 13.11-16 22.11-24 30.11-0

J.F.V. O

A.L.Z.

Op 20 n Algemeer een best maken t Ouranos

Agenda

1. Open 2. Notul 3. Struct 4. Bestu 5. Evt. le 6. Versla 7. Benot 8. Bestu 9. Verkie 10. Roni 11. Sluit

Agenda

08.11: t 20.11: A NOVEM

Mededi

Willen d zich bij gevens:

G
je

f2
5f

5
OI
BEDRI

Bulletin

doctoraat aan onze faculteit, een voordracht houden. De voordracht is getiteld: "De juridische kern van de Europese integratie". Het onderwerp houdt mede verband met de aanstaande Europese top te Maastricht. De organisatie van deze middag is in handen van CRITOGNATUS, het Juridisch Genootschap der M.S.V. Tragos.

First Maastricht

Vrijdag 29 november 1991 vindt het zevende L.O.F.-Congres plaats. De organisatie is in handen van onze zuster-vereniging Taxateur uit Rotterdam. Dit congres zal in het teken staan van het fiscaal inkomensbegrip, waarbij de aandacht vooral zal uitgaan naar het rapport van de commissie Stevens. Het bestuur van First Maastricht is er van overtuigd dat het een leuke en interessante dag gaat worden. Wij hopen dan ook dat Maastricht met een grote groep in Rotterdam verenigd zal zijn. Informatie: First Maastricht, kamer 1.053 Nieuwenhof.

O.F.D.-Rechtsgeleerdheid

Locatie: kamer 2033 Nieuwenhof.
Telefoonnummer: 043-887071.
Spreekuur: maandag en donderdag van 14.00-16.30 uur.
Post: via brievenbus balie Bureau Onderwijs.

AEGEE-Maastricht

01.11: Lezing: Czechoslovakia Doomed? The Health and the Environmental situation.
01.11-03.11: Oprichting Europese Werkgroep (European Health Care Working Group)
08.11-10.11: excursie Brussel
13.11: Molle symposium
13.11: Lezing: Oost-West door drs. E. Dirksen van het Oost-Europa Instituut, Amsterdam.
20.11: Seminar in kader van blok 4.2 economie.

Congressen:

01.11-01.12: Moot Court 1991-1992: Written Round.
07.11-09.11: Men and Women: The Neverending Story, Saarbrücken.
07.11-08.11: Visions of the East + Euroquiz, Nijmegen.
08.11-10.11: New forms of Cooperation, Europe Academy in Konstanz
09.11-10.11: The future of Poland, the future of Europe in Poznan
13.11-14.11: Blue Platform in Annecy
13.11-16.11: Erasmus Congres in Geneve
22.11-24.11: Modern Literature in Europe in Koln
30.11-01.12: AGORA + CD-Meeting in Budapest

J.F.V. Ouranos

A.L.Z.

Op 20 november a.s. vindt in de Oefenrechtbank Nieuwenhof de Algemene Ledenvergadering plaats vanaf 19.30 uur. Kandidaten voor een bestuursfunctie kunnen dit schriftelijk en gemotiveerd kenbaar maken tot 10 november 1991, ter attentie van de secretaris, JFV Ouranos, Zwingelput 4, 6211 KH Maastricht.

Agendapunten:

1. Opening
2. Notulen ALV 15.05.1991
3. Structuurwijziging/Huishoudelijk Reglement
4. Bestuursvoorstel
5. Evt. ledenvoorstellen
6. Verslag financiële commissie
7. Benoeming financiële commissie
8. Bestuursverkiezing
9. Verkiezing nieuwe voorzitter
10. Rondvraag
11. Sluiting

Agenda:

08.11: blokfeest in D'n Hiemel, aanvang 22.00 uur
20.11: A.L.V.
NOVEMBER 1991: typecursus; let op publicatieborden.

Mededeling:

Willen de volgende personen met onderstaande rekeningnummers zich bij JFV Ouranos melden wegens het ontbreken van persoonsgegevens: giro 61.222.89 en bank 85.87.93.830.

**Goed zitten,
je hele studie lang.**

- Onderstel zwart,
bekleding zwart of rood
- verpakt in handzame
draagbox

OFICIO
BEDRIJFSINRICHTING

Oficio bedrijfsinrichting
Sint Pieterstraat 26
6211 JN Maastricht
Telefoon: 043-212860

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur

Op 13 december 1991 zal, ter afsluiting van
het derde lustrum aan de Rijksuniversiteit Limburg te Maastricht,
een congres worden gehouden met als titel:

UNIVERSITEIT
op NIVEAU

D

it congres heeft tot doel een inzicht te verschaffen in en de discussie te stimuleren over de universiteit als organisatie. Kenmerken van de universiteit als organisatie en de invloed van veranderingsprocessen hierop zullen vanuit diverse wetenschappelijke disciplines en vanuit verschillende bestuurlijke visies benaderd worden.

Spreekers op dit congres zijn:

- Algemene inleiding door **prof. dr. A.J.C. Boon**, hoogleraar algemene wetenschappenleer, decaan Faculteit der Gezondheidswetenschappen aan de RL.
- Over decentralisatie, deconcentratie en instituutsvorming door **prof. dr. H. Schreuder**, hoogleraar bedrijfseconomie/divisie-directeur Planning en Ontwikkeling DSM en **drs. J.K.M. Gevers**, voorzitter College van Bestuur aan de UvA.
- Over collectief belang versus individueel belang door **prof. dr. W. Albeda**, hoogleraar algemene economie aan de RL en **dr. C.A. Hazeu**, coördinator onderzoekbeleid, Ministerie van O. en W.
- Over internationalisering door **prof. dr. J. Berting**, hoogleraar sociologie en sociaal beleid aan de EUR en **drs. P.J.C. van Dijk**, directeur NUFFIC.
- Slotlezing door **prof. dr. S. Wieggersma**, emeritus hoogleraar psychologie aan de UvA.

Het congres is bedoeld voor diegenen die op de diverse niveaus bestuurlijk of beleidsmatig bij de vormgeving van w.o.-beleid betrokken zijn, zoals leden Colleges van Bestuur, Universiteitsraden, Faculteitsbesturen en -raden, medewerkers van o.w., beleidsmedewerkers universiteiten, VSNU en landelijke onderzoeksorganisaties.

Folders met nadere informatie zijn beschikbaar op de distributieplaatsen van de Observant.

Verdere inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Griffier van de Universiteitsraad, zijnde de secretaris van de voorbereidingscommissie, Rijksuniversiteit Limburg, Bouillonstraat 1-3, 6211 LH Maastricht.
Tel.: 043-887170.

Aanmelding via de folder of via het onderstaande aanmeldingsformulier.

**AANMELDINGS
formulier**

**postadres:
Rectoraat • Bou 3**

Ondergetekende,

Naam:

Instelling:

Adres:

Postcode/plaats:

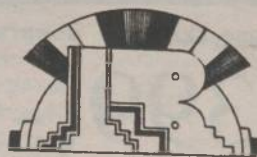
Telefoon:

- ☐ schrijft zich in voor deelname als: ☐ exteme deelnemer, ☐ medewerker/student RL
Het verschuldigde bedrag ad ☐ fl. 60,- ☐ fl. 15,- maak ik over naar rek.nr. 85.77.81.634 (Sparbank Limburg, Maastricht) t.n.v. Stichting Lustrum RL onder vermelding van 'deelnemer UON'
- ☐ heeft voorkeur voor de sessies:decentralisatie, deconcentratie en instituutsvorming
....collectief belang versus individueel belang
....internationalisering
(voorkeur s.v.p. aangeven door middel van cijfers 1 (hoogste voorkeur), 2 en 3 (laagste voorkeur))
- ☐ wenst informatie over hotelovernachtingen te ontvangen.

Datum:

Plaats:

Handtekening:

**HEEFT U AL EENS
HUISGEMAAKTE
PASTA GEGETEN ?**

AUTHENTIEKE ITALIAANSE KEUKEN !

"DE PATIO"

INEKE BROUNS
HOOGBRUGSTRAAT 76
MAASTRICHT
TEL. 043-250014
MAANDAG GESLOTEN

- OSSO BUCO

- TAGLIATELLE MET
VERSE SARDINES

- TIRAMI SU

- PASTAGERECHTEN
v.a. f. 14,-

ECONOMIE GENEESKUNDE GEZONDHEIDS- WETENSCHAPPEN RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

In het kader van het 200-jarig bestaan
van de Stadsschouwburg in Maastricht is
nu ook onze bonbon als beste
geselecteerd

Friandises

Chocolatier

**De vermaarde pralines
van Maastricht**

**Wycker Brugstraat 55,
Maastricht**

Oké, het is waar, uiteindelijk moet je
het zelf doen, maar met de vakkennis
en de sfeer van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

- * -Lessen in VW Golf
- * -Volgens nieuwe rijprocedure
- * -Verantwoord en doordacht fasenplan
- * -Examengarantie
- * -FI 35,- voor 60 minuten

Telefoon 043-613426

Ook voor theorie en spoedcursussen

CADIER EN KEER

Te Koop: In een kindvriendelijke buurt gelegen

halfvrijstaand wit landhuis.

Mooi straatbeeld. Verrassende interne architectuur. 3,
eventueel 4 slaapkamers, badkamer met 2e toilet, zolder,
speelse living met open haard. Woonkeuken, garage,
bijkeuken en zonnige tuin met veel privacy.

Vraagprijs: fl. 259.000 k.k. Tel.: 046-375757

ABSOLUUT DE LAAGSTE PRIJS VAN NEDERLAND

Bij de prijs inbegrepen: busreis + 7-daagse skipas + appartement

Al vanaf **f 399,-**

U reist met een superluxe touringcar naar het mooie en sneeuwzekere skigebied
Super-Dévoluy in Frankrijk.

Voor groepen speciale prijzen en arrangementen, ook in andere
plaatsen en landen !!

GOGO TOURS TEL 010-4142599

Korte Hoogstraat 9d 3011 GJ Rotterdam Fax 010-4137821

Het hele jaar door biedt het Abp
gastvrijheid aan exposerende internationale
kunstenaars. De centrale hal van het hoofd-
kantoor in Heerlen vormt elke maand het toneel
voor een nieuwe expositie, zodat alle facetten
van beeldende kunst aan bod kunnen komen.

KUNSTENAARS EN KUNSTMINNAARS ZIJN WELKOM BIJ HET ABP.

Soms presenteert zich één kunstenaar,
een andere keer exposeren meerdere kunste-
naars hun werk.

Meestal elke derde zondag in de maand
is het open dag en is iedereen welkom. Wij
ontvangen u dan doorgaans met een inleiding,
toepasselijke muziek en een drankje. De open
dagen worden steeds in de regionale bladen
aangekondigd.

Maakt u er gerust eens gebruik van.
Kunstminnaars zien wij graag komen en
kunstenaars informeren wij graag over de
expositiemogelijkheden
bij het Abp.

ABP

OPEN OOG VOOR KUNST

Van scriptie naar loopbaan

Met de KPMG Prijs kom je verder.

Studeer je binnenkort af aan een
instelling voor wetenschappelijk
onderwijs of maak je binnenkort je
NIVRA-accountancy opleiding af,
dan nodigt KPMG je graag uit om
met je afstudeerscriptie of weten-
schappelijk werkstuk mee te dingen naar de KPMG
Prijs 1991/1992. Deze prijs wordt toegekend aan de
beste werkstukken met als thema:

**Kinderen: ook een economische factor?; demo-
grafische tendensen en hun invloed op econo-
mische ontwikkelingen.**

Dit onderwerp is in overleg met UNICEF, het Kinder-
fonds van de Verenigde Naties, tot stand gekomen.

Voor de KPMG Prijs 1991/1992 is een geldbedrag
beschikbaar van f 10.000,-. Een speciale prijs, de
UNICEF Prijs, wordt toegekend aan het werkstuk
dat met name ook aandacht besteedt aan de positie
van het kind in de Derde Wereld. Deze prijs - een
stageplaats in één van de UNICEF landenorgani-
saties - wordt in nader overleg met de winnaar(s)
gepreciseerd.

Ben je geïnteresseerd? Bel of schrijf dan voor meer
informatie en voor toezending van het inschrijf-
formulier naar:

Secretariaat KPMG Prijs
Postbus 72001

1007 TB Amsterdam
Telefoon: 020-6567042

Je inschrijving dient in ieder geval vóór 1 januari
1992 (sluitingsdatum) in ons bezit te zijn.

De KPMG Prijs. Een ijzersterke referentie

KPMG
Accountants & Consultants

unicef

DE KPMG PRIJS STAAT ONDER AUSPICIE VAN UNICEF, HET KINDERFONDS VAN DE VERENIGDE NATIES.

pro civibus
verzekert academici
**gezond als
een vis?**

zorg dat u niet in de
netten verstrikt raakt.
bijvoorbeeld met onze
pro'polis ziektekosten
verzekering met
verlaagde premie!

Amsterdam 020-5 708 208
Stadhouderskade 140
Groningen 050-18 4114
Spilsluizen NZ 11

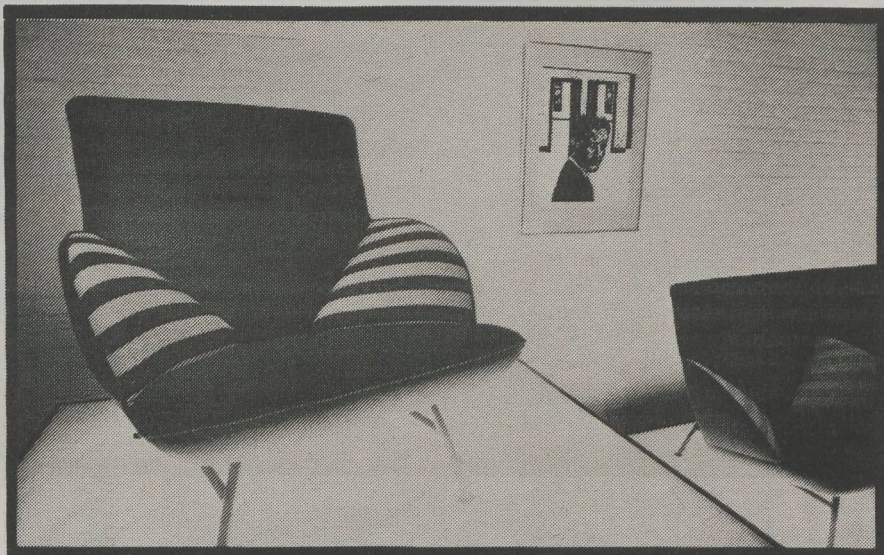

Maastrichtse kunstenaars nu

Een punt van de kunstvlaai

Ze zijn met z'n drieëntwintigen. Ze komen uit de kaartenbak van de KCL (stichting Kunst en Cultuur Limburg), en wonen en werken allemaal in Maastricht. Ze zijn boven de 35, maar niet ouder dan 55. En verder hebben ze nog een ding gemeen: zij verdienen de kost met schilderen, tekenen, beeldhouwen, kortom kunst.

Het werk van deze 23 Maastrichtse kunstenaars is sinds afgelopen zaterdag te bezichtigen in de kelders van Artifort. Daarvoor waren hun schilderijen, beelden en sculpturen een maand lang te zien in het Museum voor Schone Kunsten in Oostende. Initiatiefnemer van deze dubbele internationale expositie 'Maastrichtse Kunstenaars nu' is de Maastrichtse particuliere stichting Kunst zonder Grenzen. Zij wil de Limburgse kunst in binnen- en buitenland promoten en probeert hiervoor bij allerlei sponsors geld los te teuteren. Deze tentoonstelling wordt volgens de bijbehorende catalogus "in het kader van de eeuwenoude verwantschap der zuidelijke Nederlanden" gehouden. Waarom is juist het oog op Oostende is gevallen is voor een van de deelnemers Jan Nelissen. Onder kunstminnend Nederland beter bekend als Jannel, zonneklaar. Maastricht is een oude bekende van de Belgische badplaats, vertelt hij. Al sinds een eeuw zou die een overduidelijke aantrekkingskracht op de Maastrichtse kunstenaars uitoefenen. Velen trokken er naar toe, voor een vakantie aan zee, maar soms ook om zich er permanent te vestigen. Maar los van dat alles wilden de Vlamingen ook gewoon meewerken aan de expositie. De stichting Kunst zonder Grenzen heeft bewust gekozen voor een groep kunstenaars die is geboren tussen 1935 en 1955. Deze leeftijdsgroep is volgens de organisatoren het meest interessant. Als kunstenaar is men dan het meest "actief, productief, en uitgebalanceerd". Van de 63 Maastrichtse professionele kunstenaars

Kunst in de kelders van Artifort: een fauteuil uit de fabriek en een lino van Arthur Puts (foto Nelis Tutkey)

die volgens de kaartenbak van het KCL voor de expositie in aanmerking kwamen, hebben zich er uiteindelijk 23 opgegeven. Het is de organisatie niet geheel duidelijk waarom de anderen geen belangstelling toonden. "Sommigen werken niet meer. Anderen voelen zich te goed, en dan heb je natuurlijk nog mensen die per se niet naast Pietje of Truusje willen hangen." "Deze expositie laat een punt van de Maastrichtse kunstvlaai zien," vertelt Jan Nelissen. De 'echte groten' van de stad, zoals Toon Teeken, Fons Haagsmans en de mensen die werken in de galerie van Wanda

Reiff, zijn er echter niet bij. Nelissen had graag met zijn werk naast dat van een van deze internationaal bekende beeldend kunstenaars gehangen. "Dan had je echt een volledig beeld gekregen van de kunst in deze omgeving." In 1992 komen de kunstenaars van Oostende met hun werk naar Maastricht.

'Maastrichtse kunstenaars nu', van 2 november tot 6 januari 1992 te zien in de kelders van Artifort.

Riki Janssen

Popmuziekdag

Komende zondag 10 november een heuse popmuziekdag in Maastricht. De organisatie is in handen van Basement 5 en SAP, dat staat voor Stichting Aktieve Popmuziekbeoefening Maastricht. Het gezamenlijk initiatief belooft wat te worden: mensen als Bertus Borgers, Rick Nolv en 'Blue Guitars' verlenen hun medewerking. Muzikliefhebbers die zo weinig mogelijk willen missen kunnen het beste de volgende route aanhouden.

Het evenement begint om één uur in het C.C.V.-gebouw in de Herbenusstraat. Daar organiseert SAP een popmuziekmarkt met vijf workshops, presentaties en infostands. Liefhebbers die nog nooit een instrument hebben aangeraakt kunnen aan twee workshops deelnemen: de zangworkshop 'Het Popkoor' en de workshop 'Absolute Beginners'. Na een repetitie van twee uur zullen de deelnemers zich om drie uur presenteren. Voor de drie andere workshops is ervaring vereist. Bob Langenberg (ex-Margriet Eshuys Band en Novo) geeft een drumworkshop, Bertus Borgers en Rick Nolv geven beiden een cursus 'Popmuziek voor gevorderden'. Het trommelvolk van Langenberg treedt ook om drie uur op in het C.C.V.-gebouw. De workshops van Nolv en Borgers starten pas om half vier, en duren tot een uur of zes. Vervolgens is het voor de liefhebber zaak zich te spoeden naar het Staargebouw.

Daar begint het programma van Basement 5. Om zes uur wordt geopend met een amateurfestival. Jonge bands uit Maastricht en omgeving krijgen de kans te spelen voor een -als het even mee zit- volle zaal te spelen. De bands zijn geselecteerd op grond van de door hen ingezonden demo's. Drie uur later, om negen uur, worden de amateurs verruild voor twee gelegenheidsbands: de workshoppresentaties van Borgers c.s en Nolv c.s. Maar de bands die én professioneel zijn én gisteren al wisten wat ze vandaag zouden gaan spelen staan pas om tien uur op het podium. Het betreft hier 'D.A.M.N.' uit Eindhoven en 'Blue Guitars' uit Deventer. 'D.A.M.N.' bestaat drie jaar en scoort met een eigenzinnige kijk op de hip-hop zowel in binnen- als buitenland. Twee jaar geleden verscheen de mini-CD "Don't Accept Mass Notion" (D.A.M.N.) en sindsdien heeft Eindhoven er weer een sensatie bij - aldus de muzikpers. Naar verluid liggen de roots van de band in de funk, soul en jazz. Uit het persbericht: "Wij zijn geen softies," aldus rapper L.Rock, "maar een positieve houding is meer dan ooit een noodzaak om teleurstellingen te kunnen relativeren". Nu maar hopen dat er ook wat te lachen valt. 'Blue Guitars' daarentegen ouwehoeren niet zoveel en spelen mooie muziek. Dankzij het gebruik van een contrabas in een voor het overige klassieke be-

zetting (drums, twee gitaren) krijgen de song een aangename stoot broeierigheid. Dat resulteert dan in 'Paris, Texas-in-demist'. Alhoewel het ook nog wel eens wil doorslaan naar 'Hank Williams-on-LSD'. Roept u maar. Zelf omschrijft de band hun muziek als 'countryfolkrock met psychedelische invloeden', en dat komt wellicht nog het meest in de buurt. Gaat zien!

Eugène Baak

Deelnemers aan een popworkshop in het C.C.V.-gebouw betalen daarvoor 10,-. Aanmelden bij J. Mennen, 043-210432. Voor dat tientje krijg je ook een toegangskaart voor het avondprogramma in het Staargebouw. De overige activiteiten in het C.C.V.-gebouw zijn gratis. Neem je geen deel aan een popworkshop, dan kost een kaartje voor het Staarprogramma 10,- in de voorverkoop bij Music Plus en Café De Witte Ballons, aan de avondkassa 12,50. De Staar is open vanaf half zes.

Agenda

vrijdag 8 november

Schuld en Boete, toneel, Haarlems Toneel, Stadsschouwburg, 20.00
Matty Niël Consort Beethoven, Berg, Webern, Niël, Zaal Conservatorium, 20.00
"Höllepl", 't Mestreechs Volleks Tejater, Spinxzaal, 20.30
Amsterdams Kleinkunst festival, Theatercafé, 23.00

zaterdag 9 november

De Gijzelaar, toneelstuk, M'46, 't Pesthuys, 20.00
"Höllepl", 't Mestreechs Volleks Tejater, Sphinxzaal, 20.30
Madizea Band, Angolese Band, Löss Theater, 21.30

zondag 10 november

De Gijzelaar, toneelstuk, M'46, 't Pesthuys, 20.00
Popmuziekdag, markt en workshops, CCV-gebouw, 13.00
Literair Matinee met Chantal van Dam en Maria Heiden, Boekhandel Arcadia, 14.30
Cripppled Symmetry, concert, Eleonore Pameijer e.a. Interpodium, 15.30
Popmuziekdag, amateurfestival, Staaarzaal, 18.00
"Höllepl", 't Mestreechs Volleks Tejater, Spinxzaal, 20.30
The Blue Guitars, D.A.M.N., popconcert, popmuziekdag, Staaarzaal, 21.15

dinsdag 12 november

Kamermuziek, Reizend Muziekgezelschap o.l.v. Chr. Bor, Redoute, 20.00

woensdag 13 november

Lunchconcert, B. Korfker (viool), K. Yamaguchi (piano), Redoute, 12.30
Kabardinka, Russisch Folklore Dansgezelschap, Stadsschouwburg, 20.00

donderdag 14 november

Cabarestafette: H. Macrander, Lebbis&Janssen, Zindroom, Stadsschouwburg, 20.00
Gelukkige dagen, Theaterwerkplaats Löss, Löss Theater, 20.30

Exposities

Benoît Hermans, In situ, Aylvalaan 10, Maastricht, 12 okt. t/m 16 nov. Wo t/m za 14-18
Lidy Hoewaar, teken- en sculptuur-technieken en **Frans van Oirschot**, schilderijen, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, Maastricht, 12 okt. t/m 16 nov. Di t/m za 13.30-17.30
Michael van den Besselaar, schilderijen, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, Maastricht, 1 nov. t/m 24 nov. Do t/m zo 13-17.30
Willy Welter, acryl, paneel, papier, Galerie Fab, Brusselsestraat 80, Maastricht, 25 okt. t/m 29 nov. Vr t/m zo 13-17
Ogen Bedrogen, tentoonstelling over optisch bedrog, samengesteld door de TH in Delft, Natuurhistorisch Museum Maastricht, 14 sept. t/m 17 nov. Ma t/m vr 10-12.30 en van 13.30-17 uur. Za en zo 14-17
Raph de Haas, schilderijen, monotypes, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69, Maastricht, 27 okt. t/m 24 nov. Wo 14-18 Do 18-20 Vr 14-18 Za 10-17 Zo 13-17
Lou Thissen, schilderijen, Galerie 'De Keerder Kunstkamer', Kerkstraat 10, Cadier en Keer, vanaf 27 okt. Do t/m zo 13-17.30
Jef Diederer, schilderijen en werken op papier 1960-1991, 10 nov. t/m 29 dec., Museum Van Bommel, Venlo
Hans Musters, schilderijen, Galerie Schuurwirth & van Noorden, Rechtstraat 64, Maastricht, 9 nov. t/m 15 dec. Do t/m za 14.00-18.00
Brewer, Clevis, Dolofsjak, Jovanovic, van Soest, groepsexpositie, Galerie Simera, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 9 nov. t/m 7 dec. Wo t/m za 13.30-18

Film

Speelweek 8 t/m 14 nov.

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Teorema, Zo t/m Do 20.00, Vr 22.00
40M2 Deutschland, 21.00
Il vangelo di matteo, Za 22.00
De provincie, Zo t/m Do 22.00

Cinema Palace, Wyckerbrugstr.

Terminator-2, dag. 20.30. Vr, za, zo en wo om 17.00 Za, zo en wo ook 13.45
Robin Hood, dag. 20.45. Vr, za, zo en wo om 17.15 Ma, di en do om 20.45
Another you, dag. 17.15 en 21.30

Mabi, Kleine Gracht 24A

Thelma & Louise, dag. 18.30 en 21.15. Za en wo ook 14.30. Zo ook 15.45
Opera Cyclus, die Zauberslöte, zo 13.00
Dying Young, dag 18.30 en 21.15. Za niet 18.30
Intensive Care, dag. 18.30. Za en wo ook 14.30. Zo ook 16.00
Stanno tutti bene, dag. 18.30 en 21.15. Za en wo ook 14.30
A kiss before dying, Za 19.00, Zo 14.00
Dances with wolves, Dag. 20.30. Za 21.00. Zo ook 14.15

Cine "K", St. Bernardusstraat 13
Prospero's books, dag. om 21.00

Koffer

In een lichtgrijs verleden had eenieder haar rang. Rang en standen, wie voor een dubbeltje geboren is, ken Uw plaats, de zaken zaten helder in elkaar. Hedentendage laten veel van die rangen zich begrijpen als scheldwoorden, en misschien maar goed ook. Klerk, of beter nog, klerk-der-eerste-klasse, referendaris, administrateur. Wat heerlijk om dergelijke woorden buiten hun ordening te kunnen gebruiken: "Wat ben jij een ontzettende klerk zeg!" Het prachtige van de klerk is dat hij, naarmate U hem vaker bij de naam noemt, steeds afschuwelijker wordt. Klérrek!

Er bestaan nog steeds rangen. Maar ik heb nog nooit iemand horen uitmaken voor 'stupid Universitair Hoofddocent' ('hoofdmeester' kan daarentegen wel weer).

Voor één rang zou ik hier echter een pleidooi willen houden om de betiteling zo snel mogelijk als een vuig begrip te gaan zien. De Attaché! Op diplomatieke vertegenwoordigingen over de ganse aardkloot lopen de attachés te nietsnutten.

De landbouw-attaché, de defensie-attaché, ze zijn letterlijk en figuurlijk verbonden aan ambassades om in hun prachtfunctie cocktails af te wandelen, eens een beetje te babbelen met klerken, administrateurs, hoofddirecteuren en andere beambten, en natuurlijk met de andere attachés. Ze voeren niets uit. Hoe kom ik hierop?

Door het koffertje. De 'attaché-case' is een wereldomvattend begrip. De firma's Samsonite en Delsey drijven op het gelapszuans van de diplomatieke verbonden. Ook als U er zelf geen heeft kent U het verschijnsel: de in snelle snit gesneden flapdrol die met een klap een plat buitenmodel broodtrommel op tafel knalt en de sloten met ferm geknetter laat opspringen. Voilà! hier ben ik, ik behoort tot de kosmische broederschap der nuttelozen, want hier staat-ie dan: het koffertje waar net één bloknoot, een pakje Dunhill-sigaretten, en twee pennen inpassen. Pataboem!

Bij aanvang van de vergaderingen waar deze leeghoofden zich ritueel verzamelen wordt op die manier de eerste verdedigingslinie opgetrokken. Vrijwel synchroon: klabam, putdekseltje op tafel, pataboem, sloten open, deksel omhoog, en laat de beerput maar verzegend stinken (de ware attaché besproeit zich namelijk ook nog eens overvloedig met afvalstoffen uit de chemische industrie, U kent toch die zompige kuilen op het DSM-terrein. welnu, Paco Rabane en Old Spice worden daar in pure vorm gewonnen!). Nu zult U wellicht vragen: Dhilla, hoe kom je erbij dat de attaché's luie donderzakken zijn?

Het antwoord is simpel: de mannen die hun bezittingen in dergelijke opgeblazen gestaalde enveloppen ronddragen hoeven overduidelijk geen boodschappen te doen. Een bij de groenteboer aangeschafte drief zou de verpakking in de attaché-case al niet overleven, laat dus staan de bloemkolen, pakken melk en boter, zakken drop, diepvries-bami, geraspte kaas, de volkoren-bol, het doosje eieren, een flesje Perrier, de melba-toast voor onder de kaviaar en roquefort en het flesje Pouilly-Fumé.

De attaché heeft dus thuis een vrouwtje klaarstaan dat dit soort belangrijke zaken voor hem waarneemt.

Wantrouwt dus de attaché! Het is een vervaarlijke slappe domkop in yuppie-vermomming! Ontmaskert hem waar U maar kunt! Het voortbestaan van de beschaafde wereld vol nijvere lieden staat op het spel!

- Dhilla Singh -

* Eva is inmiddels aan de West Coast *

De laatste trein naar Zandvoort aan Zee (foto Nelis Tutkey)

De trein naar het zuiden

Enige tijd geleden vroeg ik bij de drogist om een doosje aspirine. "Welke wilt u hebben?" zei de verkoper: "De Paracetamol, de Panadol of de Maastrichtse?" De Maastrichtse? "Ja, die is wat zachter, smelt wat sneller in de mond, slikt wat gemakkelijker weg." De Maastrichtenaar heeft het graag gemakkelijk, was de boodschap, BèßBèßn keer slikken is voor hem genoeg. Ik moest eraan denken toen ik een dezer dagen in het gezelschap van een drietal Limburgers van Amsterdam naar Maastricht reisde. Zolang de trein door de polders raasde hielden ze zich rustig, maar eenmaal onder Den Bosch begonnen ze steeds luidruchtiger om de restauratiekelner te roepen.

BERICHT UIT MAASTRICHT

"We naderen de beschaving", zei er een toen we ook Eindhoven gepasseerd waren. Hij droeg een snor en een strikje en een kokette paardestaart. En hij sprak of hij zojuist aan de heidenen was ontkomen. Hij bleek de culinaire medewerker te zijn van een veelgelezen streekblad, op de terugreis van een culinair congres, en zijn afkeer van Hollanders was in eerste instantie een afkeer van hun keuken. Pas in de tweede plaats kwam zijn weerzin tegen de beruchte 'Hollandse scherpslijperij'. "Ik betaal nooit voor een maaltijd in een restaurant waar ik over schrijf", zei hij met de nadruk waarmee andere mannen laten weten dat ze niet voor sex betalen: "Dat soort gezever over journalistieke normen is aan mij niet besteed." "Daar ben ik gemakkelijk in", zei hij en hij zei het zo vaak dat het alweer bijna het gewicht kreeg van een principe. "Dat ligt zo in onze zuidelijke aard". "Dat is nu precies onze tragedie", schakelde zich op dat moment zijn buurman in die peervormig was van gestalte, kaal van boven en naar alle waarschijnlijkheid, van de weeromstuit, harig van onderen. "We zijn te meegaand, te inschikkelijk. We hebben niet geleerd ons door te zetten. In plaats daarvan beroepen we ons op onze oude beschaving. Maar de veroveraar heeft lak aan een oude beschaving. Kijk maar naar de Indianen met hun glorieuze verleden. Dat zijn nu ook dronkelappen." "Daar drinken we op", toastte de culinaire journalist maar de ander liet zich niet van de wijs brengen. Hijzelf was beeldend kunstenaar en hij had die dag alle galeries in Amsterdam afgelopen. Wat je allemaal moest slikken van die lui! Maar als je het niet deed bestond je niet. In het Zuiden was het dan wel prettig leven, maar voor een carriëßBère moest je toch daarboven zijn. Hij leed eronder, dat zag je zo. Terwijl bij de journalist alles meewerkte aan een indruk van totale gezelligheid, snor, strikje, staart, was het bij de kunstenaar net andersom. Hij deed zijn best er degelijk uit te zien, met Van Bommelschoenen en een loden jas, maar het effect van die degelijkheid werd, onderweg als het ware, teniet gedaan door een innerlijke tegenstrijdigheid, zich manifesterend in plotselinge oprispingen en tics. Nu eens deed hij uit de hoogte, dan weer gemoedelijk. En dan weer keek hij zo onderdanig dat je er kippevel van kreeg. "Die hufters in de provincie leren het nooit", zei hij in een van zijn oprispingen. "Daar dragen ze de miskenning als de kroon op hun kunste-

naarschap. Eenmaal als Van Gogh zijn! Maar dat zijn achterhaalde ideeëßBn. Van Gogh is een stropdas en Matisse staat model voor de nieuwe zomermodie. De kunstgeschiedenis is een bron van inkomsten." De man van de restauratie had intussen allang begrepen waar zijn belang lag deze reis. Hij bleef angstvallig in de buurt. Soms deed hij of hij wegging, maar in het treinportaal keerde hij zijn karretje en daar kwam hij weer.

De derde reiziger had totdantoe zijn mond niet opengedaan. Toen hij in Amsterdam instapte was hij al stevig aangeschoten geweest en het was de culinaire medewerker die hem in ons gezelschap had genood. Hij herkende een Limburger zoals, naar hij zei, de ene homofiel de andere. Het was een kleine man met een verfromfaaid gezicht, op zijn zondags gekleed, met een open overhemd en grijze instapschoenen. "Toen ik vanmorgen wakker werd", nam hij ineens het woord, "dacht ik: ik ga vandaag eens naar mijn zuster in Rotterdam. Maar op het perron dacht ik: wat moet ik bij mijn zuster in Rotterdam? Weet je wat, ik ga naar Amsterdam. Ik kom daar aan en de eerste die ik tegen het lijf loop is de Witte van N., met een dik pak geld in zijn binnenzak. 'Gooi die boterhammen van je maar in de gracht', zegt hij, 'we maken er een mooie dag van'. Hij neemt me mee naar een caffèß waar bediend werd door meisjes die van boven bloot waren. We zitten daar een hele tijd tot de Witte vindt dat we maar eens ergens anders naartoe moeten gaan. We komen buiten en zien aan de overkant van de straat een ander caffèß, ook met blote meisjes, dus daar gaan we naar binnen. Ook daar blijven we een hele tijd zitten tot de Witte besluit dat we verandering van lucht nodig hebben. We lopen naar buiten en zien aan de overkant het caffèß waar we eerst geweest zijn. 'Laten we er daar nog eentje nemen', zeggen we en we gaan naar binnen. Zo zijn we misschien wel tien keer de straat overgestoken, op en neer, tot ik het idee had dat ik in ik weet niet hoeveel caffèß's was geweest en dat Amsterdam geen geheimen meer voor me had. Gelukkig was toen de Witte zijn geld op. Anders waren we er nu nog geweest." Zijn verhaal viel in goede aarde bij de heren. Op de een of andere manier verzoende het hen met hun eigen, minder bevredigende belevenissen van die dag. Ze drukten hem om beurten aan hun borst, de kleine man, hij kon geen kwaad meer doen.

Op de trappen voor het station in Maastricht namen we afscheid. "Ik moet hier rechtsaf", zei de kunstenaar en hij sloeg zo haastig linksaf dat het leek of hij bang was dat we hem zouden volgen. Even later zag ik hem aan de overkant van de straat weer de andere kant uit lopen. De culinaire journalist wenkte een taxi en stapte in. Thuis wachtte zijn vrouw, ze hoefde maar te bukken, had hij al verteld, en hij stond al achter haar... Ik bleef alleen achter met de kleine man. "Een drekbak heeft ook een deksel", zei hij en hij zette zijn pet op.